

MESSEKASZUL

DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

Ardeal és Banat kis- és középiparosainak
hetilapja. — Arad-i Iparos Olthoz, az Ipari
Szindikátusok, a Romániai Építőmesterek
Szövetsége hivatalos lapja. Egyesülve a ti-
misoarai „Az Iparos”-sal.

Előfizetési ára egész évre intézményeknek
és nagy cégeknek 1000 lei, félévre 500 lei.
Iparosoknak egész évre 300 lei, félévre 150
lei, nagyedvire 75 lei. — Hirdetések négy-
zetcentiméterre 6 lei, kötéseknel engedmény

„Tiszteld a tisztos ipart!”

Realitățile Economiei Naționale

Contribuțiuni la problema reorganizării creditu-
lui în România: Creditul pentru agricultori.
Creditul pentru meșteșugari

Sub acest titlu, Banca Națională a României, publică în Biblioteca monetară, economică și financiară, editată pe cheltuiala primului nostru Institut de emisiune, un impozant volum de contribuțiuni — semnate de cele mai autorizate personalități economice, financiare, juridice și numeroși specialiști, — la problema reorganizării creditului în România, cu referire la „Creditul pentru agricultori” și „Creditul pentru meșteșugari”, două instituțiuni a căror însemnătate pentru dezvoltarea vieții noastre economice e de toți recunoscută.

Volumul începe cu un cuvânt înainte semnat de d. Mitiță Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale. D-se lămurește astfel rostul acestei publicațiuni:

„Institutul de Emisiune a socotit totdeauna de principală sa îndatorire, a se preocupa de importanta problemă a reorganizării creditului, în-deosebi după criza bancară și după legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane.

Această problemă cercetată în câteva aspecte speciale de unele instituțiuni de Stat, a fost luată în considerare de Institutul de Emisiune în întreg ansamblul ei, cu ramificațiile ei în toate direcțiunile și spre toate straturile factorilor economici și sociali, astfel cum reclamau funcțiunile sale generale de îndrumare și control superior a creditului intern.

În scopul de a se examina cât mai adânc și mai amănunțit diversele aspecte ale acestei covârșitoare probleme de reorganizare a creditului, pentru a se găsi astfel soluțiunile cele mai adecuate, Banca Națională a României a făcut apel, în luna Septembrie 1936, la o seamă de distinși economiști, juriști, oameni de bancă, agricultori, specialiști și tehnicieni în diversele ramuri ale funcțiunii creditului, alcătuind astfel comisiunile pentru studiul organizării creditului, comisiuni ce au început a funcționa, chiar din acea lună, la Banca Națională a României.

Ne folosim și de acest prilej pentru a aduce călduroasele noastre mulțumiri tuturor domnilor membri ai comisiunilor, cari au binevoit să ne dea atât de prețioasă domniilor lor colaborare.

Rezultatele lucrărilor acestor comisiuni au fost comunicate Onorabilului Guvern, la Departamentele respective, cu rugămintea de a se lua în examinare și utiliza în vederea soluțiunilor reclamate de necesitățile creditului.

Ministerul Finanțelor, animat de aceleași preocupări, a instituit de îndată, la Departamentul respectiv, o serie de comisiuni speciale, care au luat în examinare aceste lucrări, iar împreună cu importantele elaborări proprii aceluiași Departament, s'a ajuns astfel la proiectele de legi adoptate de Corpurile Legiuitoare și devenite, în chipul acesteia norme obligatorii legale.

La Ministerul de Agricultură și Domenii, precum și la Ministerul Muncii, problemele respective ale creditului agricol și meșteșugăresc se studiau, în același timp, cu metodă și sârguință, potrivit importanței lor naționale.

Astfel, din colaborarea armonioasă a acestor instituțiuni de Stat cu Banca Națională a României, s'au întemeiat cele două institute naționale de credit: agricol și meșteșugăresc, care au luat ființă împreună cu cel aurifer și metalifer, în luna Iulie 1937.

Kedvezően döntött a Timisoara-temesvári tábla az iparos székház perében,

Ujra tárgyalja a törvényszék az ügyet.

Közel egy éve már, hogy a Timisoara-temesvári munkakamara, mint az ipartestület jogutódja igényt támasztott az önálló szövetkezet tulajdonát képező iparos székház többmillió értékű palotájára. Azóta a kitört harc a párhuzamos perek egész sorát eredményezte és a perek anyaga már tengeri kigyóvá növekedett. Mint ismeretes, a munkakamara igényét arra a tényre támasztja, hogy az ipartestület annak idején évenként szubvencióval támogatta az iparos székházat. Ennek a szubvenciónak a teljes összege négy és félmillió lei, amelynek erejéig a munkakamara végrehajtási uton zálogjogot is szerzett a székház épületére. Ugyanakkor a munkaügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki, amelyben az iparos székház részére megszavazott szubvenciók miniszteri jóváhagyását utólagosan visszavonja és a támogatást ezzel törvénytelennek minősíti. Az iparos székház-szövetkezet erre a helyi közigazgatási bíróság útján pert indított a minisztérium ellen és a szóbanforgó rendelet hatálytalanságát kérte.

A pert most tárgyalta a Timisoara-temesvári közigazgatási bíróság. A székház képviselőiben dr. Capetianu Nicolae ügyvéd jelent meg, aki

rámutatott arra, hogy az iparos székház-szövetkezet és az ipartestület egymással semmiféle kapcsolatban nem állottak, önálló jogi személyiséggel bírt mindegyik,

a munkakamara igénye tehát, amelyet mint az ipartestület jogutódja emelt, nem helytálló. Az ipartestület rendeltetései közé tartozott az iparosintézmények támogatása, ezért támogatta a székház-szövetkezetet is, a megszavazott szub-

venciókat azonban a minisztérium jelenlevő megbízottja minden alkalommal jóváhagyta. Ilyen körülmények között Capetianu dr. különnek mondotta, hogy a minisztérium a szubvenciók jóváhagyását, most, tíz év után visszavonja, annak ellenére, hogy semmiféle szabálytalanságot nem lát fennforogni.

A minisztérium jogi képviselője ekkor arra kérte a közigazgatási bíróságot, hogy a perbe vonják be a munkakamarát is, amely részletesen ismerteti majd álláspontját. Capetianu dr. tiltakozott ez ellen. Kijelentette, hogy jelenleg a székház-szövetkezet és az állam peréről van szó, amely semmiféle vonatkozásban nem áll sem a munkakamarával, sem az ipartestülettel. A közigazgatási bíróság a kérelem ügyében nem döntött, hanem több irat beszerzését rendelte el és a tárgyalást elhalasztotta.

Ezzel a perrel párhuzamosan egy másik per is folyik, amelyben a Timisoara-temesvári törvényszék kimondotta, hogy az iparos székház elleni végrehajtás elrendelését csak abban az esetben tárgyalhatja a bíróság, ha az iparos-székház előbb 545 ezer leit letétbe helyez. A székház a törvényszék ítélete ellen a táblához fordult.

A táblai tárgyaláson Capetianu Nicolae dr. az iparos székház képviselője azt fejtegette, hogy

a törvényszék csak akkor kötelezné a székházat, hogy 545 ezer leit letétbe helyezzen, ha a munkakamarának megítélt joga lenne a 4 és félmillió lejes követeléshez,

miután azonban a munkakamarának erre semmi jogcíme nem volt, a székház sem kötelezhető a biztosíték letételére.

A tábla magáévá tette az ügyvéd érvelését és a törvényszéket az ügy újratárgyalására utasította.

Având în vedere materialul documentar în-deajuns de util, adunat ca bază a lucrărilor lor, de unele Comisiuni de pe lângă Banca Națională a României, materialul ce credem că poate folosi cercetătorilor ce se ocupă cu atari probleme, am socotit potrivit să-l punem la îndemâna lor, aducând în chipul acesta o modestă contribuțiune la studiul problemei creditului în România.

Ținem cu acest prilej să menționăm, că aceste lucrări, care reprezintă numai opiniile autorilor lor, au fost publicate spre o cât mai obiectivă cunoaștere a problemei, chiar când acele opinii nu sunt concordante cu acela ale Institutului de Emisiune, împrejurare care, de bună seamă, nu poate angaja întru nimic acest Institut.

Cu atari contribuțiuni, care pot fi utile atât doctrinei creditului național, cât și laturii importante de aplicațiune practică a ei, am crezut potrivit a inaugura publicațiunile bibliotecii de specialitate economică și financiară, prin mijlocirea căreia Banca Națională a României socotește de îndato-

rirea sa să promoveze cultura de tehnică economică și financiară, jertfiind mijloacele necesare, într-o epocă în care, cartea de specialitate românească este în-deajuns de rară, pentru că este fără rentabilitate și reclamă numai sacrificii materiale.

Ca și în alte împrejurări, ori de câte ori s'a simțit nevoie, Banca Națională a României este și de astă dată prezentă în fața marelui probleme de cultură românească de specialitate, prin tipărirea volumelor acestei biblioteci, menită să umple o lipsă în opera de formațiune intelectuală și practică a generațiunilor românești, chemate a studia, a munci, a crea și a conduce”.

Editat în excelențele condițiuni, cuprinzând numeroase tablouri și hărți comparative și statistice, volumul Contribuțiuni la problema reorganizării creditului în România este o operă de reală însemnătate pentru lămurirea unor probleme de covârșitoare importanță în viața noastră economică. Specialiștii, ca și profanii îl pot citi cu real folos.

Kés, mivel lőni is lehet.

A Pariser Tageszeitungból:

Solingenben most nyitották meg az acél-penge kiállítását. Érdekes képek és kiállítási tárgyak mutatják be a kés történetét. Luther idejében még csak a szakács kezében volt szeletelő kés, a vendégek kézzel ettek. Később a királyoknak már kés volt a kezében, de a többiek, akik az asztalnál ültek, kénytelenek voltak kanállal megelégedni. A barokk idejében nagy kés-kultusz alakult ki; ebből az időből való az a furcsa díszkés, amely egyúttal pisztoly is. A gazdagon díszített penge-késsel nemcsak vágni lehetett, hanem lőni is.

A Phoebus Vasöntőde huszmillióra emeli részvényitökéjét.

A Phoebus Vasöntőde és Gépgyár Rt., amely a Soc. Franco-Române de Material de Drum de Fier érdekeltiségébe tartozik, székhelye Bucurestiben, üzemei pedig Oradea-Nagyváradon vannak, március 17-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a részvényitökét 10 millió leiről 20 millió leire emelik fel 80 ezer darab 125 lei névértékű új részvény kibocsátása által.

A Soc. Franco Română de Material de Drum de Fier ezévi közgyűlést március 3-án tartja meg, amelyen ratifikálni fogják Victor An-tonescunak, Stavri Ghiolu mérnöknek és Leon Tezenasnak az igazgatóságba történt kooptálását.

Ugyanezen a napon tartja meg rendes évi közgyűlést a Phoebus Vasöntőde és Gépgyár Rt. is bucurestii székhelyén.

SEGÍTSÉG!

Az egyik francia ezredben folyik az ujoncok kiképzése. Két tiszt figyeli az altsztek munkáját a közben feltűnik nekik ügyetlen mozgása miatt az egyik században egy ujonc.

— Mit gondolsz, mi lehet ez oivilben? — kérdi az egyik tiszt.

— Irodai alkalmazott, — feleli a másik háltárosotton.

— Miből gondolsz?

— Mert valahányszor az őrmester „pikenjt”-t vezényel, mindig megkísérli, hogy a füle mögé dugja a puskáját.

A Satumare-szatmári cipész-bál sikere.

Szombaton este a Satumare-szatmári Csizmadia Ipartársulat székházában rendezték meg a cipészek hagyományos bálukat. A családias jellegű mulatságot mint mindig, úgy ezúttal is pompás jókedv, nagyszerű hangulat, körültekintő rendezés jellemezte. A cipész bálon mindenki jól érezte magát és a hajnali órákban még javában állt a tánc. Dicséret illeti meg Csigi Endrét, a vigalmi bizottság elnökét, aki hetek óta fáradozott a rendezés munkája körül. Nagyrészt az ő érdeme, hogy a cipész-bál úgy anyagilag, mint erkölcsileg a várakozáson felül sikerült.

A Satumare-szatmári iparkamara felhívása.

A Satumare-szatmári iparkamara a következőket közli a város iparosaival és kereskedőivel:

A miniszteriumi határozat értelmében minden iparos és kereskedő köteles cégtáblájára tétetni az üzlettulajdonos család- és keresztnévét, a céget, amelyikkel üzletét jegyzi, valamint a kereskedés jellegét. A cégtábla csak románnyelvű lehet. Azokat, akik március 1-ig nem érvényesítik ezt a rendelkezést, megbüntetik.

A vállalatoknak egyébként kereskedelmi könyveiket is román nyelven kell vezetniük. A kihágásokról jegyzőkönyvet vesznek fel és azok tartalmáról a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumot is értesítik.

Dr. Hanes Oradea-nagyváradai munkafelügyelő nyilatkozata a munkavezetőkkel dolgozó üzemekről

Az Oradea-nagyváradai munkakamara nemrégén 120 olyan Bihar-Bihar, Sălaj-Szilágy és Satumare-Szatmár megyei iparosnak az iratait tette át a munkaügyi felügyelőséghez, akik munkavezetővel bíró iparendeléyi alapján működtek. A múlt kormány munkaügyi minisztere közzétette adott ki, amely előírta, hogy a szobanforgó engedély alapján működő műhelyek 1938 január elsejéig be-zárandók.

Ardeal-Erdély és Banat-Bánság területén legalább ötezer olyan műhely van, amely az 1884-es törvényben biztosított jogok alapján rendezkedett be s ez a törvény nemcsak, hogy engedélyezte az ilyen műhelyek iparendeléyi kiadását, hanem minden könyvitést is biztosított ebben az irányban. Itt tehát szerezett jogokról van szó s kétséges, hogy a miniszteri rendelet megfoszthatja-e az érdekelte iparosokat jogaik gyakorlásától?

Ebben a nagyfontosságú ügyben kérdést intéztünk dr. Hanes Traian Oradea-nagyváradai munkaügyi főfelügyelőhöz, aki álláspontját a következőkben szögezte le:

— Az idevonatkozó kimutatást már megkaptam. Az idő rövidsége miatt azonban az iratokat még nem volt alkalmam áttanulmányozni. Én csupán a törvény szellemében járhatok el, de ugyanekkor nem hagyom figyelmen kívül a munkavezetők érdekeit sem. Egyebekben a munkavezetővel bíró iparendeléyi (műhelyek) ügyében a munkakamara gyakorolja a véleményezés jogát. Amennyiben a véleményezések az illető műhelyek bezárása mellett döntenek, úgy szoknak a műhelyeknek a bezárását azonnal elrendelem.

A kontárkérdést illetően dr. Hanes Traian a következőket mondotta:

— A törvény keretein belül a legszigorúbb intézkedéseket kívánom foganatosítani. Cél szerűnek tartom, ha minden ide vonatkozó panaszt írásban közöljenek a Oradea-nagyváradai munkaügyi felügyelőséghez. Minden bejelentést tüzetesen kivizsgálom. Amennyiben a munkakamara megállapítja, hogy a feljelentett iparos nem bír a törvényben előírt követelményekkel, úgy soron kívüli eljárást indít. A vidéki iparosságnak kontárokkal szemben való megvédése ügyében már döntöttem. A csendőrségnek adunk utasítást, hogy minden feljelentés ügyében a helyszínen vizsgálják felül a panasz tárgyát. Indokolt esetekben jegyzőkönyvet vesznek fel s ezt juttatják el a munkaügyi felügyelőséghez. A kontár ellenőrzését természetesen nagyban megnehezíti az a körülmény, hogy a szükséges mesterkönyveket még nem osztották ki.

— A szakmai képesítési törvény értelmében a tannonc szegődtetését a bejelentéstől számított 80 napon belül kell az illetékes kamaráknál bejelenteni. Az erre vonatkozó törvény 1936. április 30-án jelent meg a Hivatalos Lapban. Az iparosok többsége, akár nemtörődömségből, akár anyagiak miatt, elmulasztotta, hogy a fenti rendelkezésnek eleget tegyen. Eppen ezért tömegesen bírságozzák az iparosokat. A munkaügyi felügyelőséghez az iparosok érkeznek a feljelentések. Első ilyen kihágásért a munkaügyi felügyelőség 500—2000 leig bünteti a rendelkezés ellen vétőket. Eppen erre való tekintettel ajánlatos, hogy minden iparos idejében szegődtesse inasát, mert a felügyelőség a jövőben rendszeres ellenőrzést fog gyakorolni.

Selymet varázsol a levegőből egy Timisoara-temesvári tükörcsiszoló

Igénytelen külsejű, halkszavú ember keresett fel a napokban. Elmondotta, hogy Valentin Gusztáv Timisoara-temesvári tükörcsiszoló iparos és régóta fogva a természet különböző vegyi anyagokkal kísérletezni. Ennek során érdekes felfedezést tett.

— Szeretném egy kissé szellőztetni a dolgot — mondotta — de ne tessék túlságosan nagy zajt csapni vele. Mindenesetre jó volna, ha akadna valaki, pénzes ember, vagy vállalat, aki segítségemre lenne a további kísérletek során.

Valentin Gusztáv rendkívül óvatos ember, látszik rajta, hogy fél a nyilvánosságtól, viszont mégis kénytelen a nyilvánossághoz fordulni, ha azt akarja, hogy kísérletei ne akadjanak meg féluton. Találmányáról is meglehetősen szűkszavúan nyilatkozik.

— Arról van szó, — mondja — hogy a levegőből selymet állítok elő. Persze, ezt nem kell szó szerint értelmezni. Több mint husz esztendeje foglalkozom mellékesen kísérletezéssel. Legutoljára a fa fémcsiszolásának problémája foglalkoztatott, ami az egész faiparra döntő jelentőségű kérdés. Az élő fa tulajdonságaiból származó hátrányokat szünteté meg a fémcsiszolás ügy, hogy például egy fából készült butor, vagy épület valóságos örökéletű lenne. A kísérletezések során a problémát nem sikerült ugyan megoldanom, de érdekes megfigyelést tettem. Ha különböző anyagokat 500—600 fokos hőmérsékleten gázzal fejleszték és ezeket a gázokat szabad levegőre vezetem, a levegőből egyszerre rendkívül finom, gyapotszerű anyag hull a földre.

— A felfedezésre a szó szoros értelmében véletlenül jöttem rá — mondja Valentin Gusztáv. — Nagyon meglepetéssel ezt a szürkesszínű műanyagot még nem tudtam előállítani, miután az előállításához szükséges vegyi anyagot csak Franciaországban gyártják. A belőle kísérletekkel készített szövet azonban a legfinomabb selyemmel felér.

Valentin Gusztávot legjobban a bátortalan

jellemei. Szemmel láthatólag felfedezésével maga sincs még teljesen tisztában.

— Most már szükség volna valami külső támogatásra — mondja. — Esetleg egy vegyész-mérnök-re is, aki jobban érti ezeket a komplikált vegyi folyamatokat. Ha találmányom bevalik, úgy forradalmasítom a textilipart. Számításom szerint a mesterséges selyem sokkal olcsóbb a jelenlegi selyemfajtáknál. És én bízom a találmányomban, amely nem lehetetlen. Ha Olaszországban tejből gyaput állítanak elő, az az is elképzelhető, hogy bizonyos anyagok lecsapódásából selyemszövéshez alkalmas anyag nyerhető.

A feltaláló elmondja, hogy volt egy másik találmanya is, amelyen hosszú éveken át kísérletezett.

— Erre vonatkozólag meg is állapodtam bizonyos pénzügyi körökkel. Aztán megsemmisítettem a modellt, mert rájöttem, hogy a találmányom értéke volna az emberiségnek.

— Egész életemben a vegytan és a vegyi kísérletek érdekelték. Ezért ismerőseim közül sokan bolondnak tartottak — mondja mosolyogva Valentin Gusztáv.

Es ezen nem is lehet csodálkozni. Ugyan kit ne tartanának bolondnak, aki megsemmisít egy találmanyt, mert attól tart, hogy értéktelenné lesz az emberiségnek? ...

Korda István

**Asztalos műhely
kiadó**

**Az udvarban famegmunkáló
gép üzem van**
ARAD
Str. Cogălniceanu 2

Felhívás az iparvállalatokhoz és gyárakhoz

Minden Arad- és Hunedoara-hunyadmegyei iparvállalat köteles a kartell törvény értelmében, — hogy a további működési engedélyt megkapassák — a következő adatokat illetve iratokat egy kérvénnyel együtt március 31-ig az aradi iparfelügyelőséghez beküldeni:

- a) pontos cím, ahol a vállalat be van rendezve,
- b) a teljes tervrajzot a gyárról, amelyből világosan kitűnik, hogy mely épületek és telkek vannak a gyár céljaira felhasználva, továbbá a gépek elhelyezését az épületekben. Ezen terveket akkor is be kell adni, amennyiben az épület és telek bérelve van,
- c) az összes gépekről rajzokat, fényképeket, leírásokat, stb. kell készíteni úgy, hogy ezen gépek minden körülmények között igazolhatók lehessenek, továbbá, hogy miképpen működik és termel a gép és hogy mennyi a gép termelőképessége,
- d) külön-külön felbecsülendő a területnek, épületnek és a berendezésnek napi értéke. Ez a becslés akkor is feltüntetendő, ha ezek bérbe vannak véve, amit azonban külön meg kell jelezni,
- e) a nyersanyagot, félkészárut, készárut és tüzelőanyagot, amit a gyár üzemében felhasznál,
- f) a termelt áruk megnevezése és minősége a gyár teljesítési képességének feltüntetésével.

- g) a gyár megalakulásának keltét és mindennemű változásokat mostanáig,
- h) a jelenlegi tulajdonosok és azok, akik az alakulástól kezdve jelen időig változtak,
- i) a gyár működésének felfüggesztését, illetőleg, hogy mikor állt meg a gyár és mennyi ideig 1932. május 10-től a mai napig.

A kérvényt a mellékletekkel három példányban kell betérjeszteni.

A fenti adatok az 1937. május 10-iki állapotot tüntetik fel.

Minden változás, ami 1937. május 10-ike után történt, a tervrajzban pirossal jelölendő meg és a leírásban külön tüntetendő fel.

Ezen működési engedély szükséges minden olyan vállalatnak, amely vagy 20 lőerőnél nagyobb erőforrással rendelkezik, vagy 10 alkalmazottnál többet foglalkoztat. A malmok sem esnek kivétel alá.

Amennyiben ezen adatokat valamely iparvállalat nem adja be, úgy annak új működési engedély nem lesz kiállítva.

A kérvényre 8 leies okmánybélyeg és egy leies repülőbélyeg, míg a többi összes mellékletre 2 leies okmány- és 2 leies repülőbélyeg ragasztandó.

A Decker kalapgyár
március 6-iki közgyűlése dönt a vállalat sorsáról.

Fabrica de Pălării și Closures R. Decker și Co. S. A. R. Jimbolia-Zsombolya, március 6-án tartja meg rendes évi közgyűlését, amelynek napirendjén szerepel: határozathozatal a vállalat jövő tevékenységét illetően az igazgatóságnak adandó felhatalmazás a vállalat esetleges felszámolására. A vállalat múlt évi mérlegét 12 millió lei részvénytőke és 500 ezer lei tartalékalap mellett 507.877 lei tiszta nyereséggel zárta, a múlt évi bruttó nyeresége pedig 10.443.574 lei volt.

Százötven millió leire emeli részvénytőkéjét a Dâmbovița cementgyár.

Dâmbovița S. A. R. Portland Cementgyár, amely a Banca Românească érdekeltségébe tartozik, jelentős tranzakciót hajtott végre. A vállalat részvénytőkéje 120 millió leiről 150 millió leire emeli 60 ezer darab 500 lei névértékű új részvény kibocsátása által.

A Dâmbovița 1922-ben alakult meg 1 millió 200 ezer lei részvénytőkével, amelyet 1929-ig 80 millió leire, két évvel ezelőtt pedig 120 millió leire emelte fel. A vállalat üzemei Fieni-ben vannak. Információnk szerint a 30 millió leies új emissziót a vállalat régi részvényesei fogják lejegyezni.

Az adófellebbezési ügyekben is érvényes a két évi elévülési idő

A pénzügyminisztérium utasításai a részvénytársaságok adó kivételénél.

A pénzügyminisztériumban az új költségvetés előkészítésével kapcsolatban már kialakult az a vélemény, hogy a kincstár jövő évi fokozott szükségleteinek fedezésére emelni kell a bevételeket is. Ennek érdekében bizonyos intézkedések történtek, annál is inkább, mert az utóbbi hetek állami bevételei nem elégitik ki Cancicov pénzügyminisztert.

Bírói döntések szerint, jóllehet az adóbehajtási törvény erről nem intézkedik, adófellebbezési és felfolyamodási ügyekben is érvényes a polgári perrendtartás 257. cikkében megjelölt két éves elévülési határidő, amely az utolsó ellentmondó okirat keltétől számítandó. A pénzügyminisztérium ilyen utasításokat adott a pénzügyigazgatóságoknak.

Felhívta a pénzügyigazgatóság az illetékes közvegek figyelmét arra is, hogy a konverziós törvény alkalmazása nem függeszti fel az adók behajtását.

**A KÜLFÖLDI SZÉKHELYEL
BÍRÓ VÁLLALATOK CSAK A
BELFÖLDÖN REALIZÁLT JÖVEDELMEK UTÁN ADÓZTATHATÓK MEG**

Utasítást adott a pénzügyminisztérium a külföldi cégek adóztatására vonatkozólag is. Eszerint a külföldi cégek csak abban az esetben adózhatnak meg Romániában, ha jövedelmeik Románia területén lebonyolított kereskedelmi tranzakciókból származnak. Az adózhatósági jeleget nem ama körülmény szerint kell megállapítani, hogy a rendelkezések effektualitásánál közvetítő cég működik az országban, hanem annak a lényegi feltételnek alapján, hogy az áruk tulajdonjogának átruházása román területen történik. Ezt a körülményt a fiskusnak kell igazolnia.

**A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK
ADÓKIVETÉSEINEK ELŐKÉSZÍTÉSE**

A pénzügyminisztériumban ez évben korábban indultak meg a folyó évi adó kivételek előkészítő

munkálatai. Mivel az adófizetők egy tekintélyes hányadának adója rögzítve van, illetőleg patenta fixa rendszer szerint már az előző években több évre történt az adóztatás, az adó kivétel bizottságoknak ebben az évben túl sok dolga nem lesz. Eppen ezért már most megteszik az előkészületeket a részvénytársaságok adóinak megállapítására, amelyekkel kapcsolatban a pénzügyminisztérium már is küldött utasításokat az adó kivétel közegeknél.

Az adótörvény szerint a részvénytársaságok a közgyűléstől számított harminc napon belül kötelesek adóvallomásaikat beadni, azonban legkésőbb április 30-ig. Azok a részvénytársaságok tehát, amelyek közgyűléseit februárban, vagy március-tartják, nem várhatják meg az április 30-át, hanem az adóvallomást és a jóváhagyott mérleget a közgyűléstől számított harminc napon belül beadni kötelesek. A pénzügyminisztérium felhívta az adó kivétel közegek figyelmét arra, hogy az ilyen részvénytársaságokkal kapcsolatban ellenőrizték, hogy az adóvallomás a közgyűléstől számított harminc napon belül beérkezett és ezeknél a mérleg adatok helyszíni ellenőrzést azonnal kezdjék meg.

A különböző költség tételek igazolására a folyó évi adó kivételek során nagy súlyt fognak fektetni az ellenőrző közegek, amennyiben minden egyes költség tételről megfelelő igazoló iratot követelnek. Sőt az igazolt költség tételek közül is csak azokat fogadják el, amelyek a vállalat működésével szoros vonatkozásban állanak, vagyis a nem hasznos költségeket még akkor sem fogadják el, ha azokat az illető vállalat szabályos igazoló iratokkal igazolta.

Ezekből az utasításokból kétségtelenül az tűnik ki, hogy a fiskus az adóalap emelése révén fokozni akarja a részvénytársaságok adóit, még abban az esetben is, ha az 1937. évi üzleteredmény nem volt jobb az 1936. évinél.

A nyugodt gazdasági élet alaptörvényei.

A Curentul írja:

„Az államháztartási jelszava csak egyetelmű lehet és kétes értelmezést nem bír el: a gazdasági életnek egységre, stabilitásra, helyesebben mondva, normalitásra van szüksége. Ez a jelszó erőszakos töréseket és eltéréseket nem tűr meg. A gazdasági élet egyensúlyát alkotó anyagi és szellemi tényezők már eleve kizárnak minden ilyen erőszakos beavatkozást.”

„A gazdasági és ipari élet gyorsabban alkalmazkodik a nehezebb, azonban fejlődési vonalába eső állandó és biztos rendszerhez, mint olyan bizonytalan rendszerhez, amely talán a kezdeményezés elemeit bizonyos mértékben tartalmazza. A gazdasági kezdeményezésnek horizontra van szüksége, bármilyen korlátozott legyen is az, hogy arra alapíthassa aktivitását. Az ipari investíció és fejlődés állandóságot, biztonságot és folytonosságot követel. Egyébre nincs szüksége.”

„A gazdasági realitások imperativusainak önként adódó együttműködéséből született összhangban kell tehát munkálkodni. Semmi okunk nincs arra, hogy kételkedjünk abban, hogy az események úgy fejlődnek, hogy mielőbb sikerülni fog a teljes szanálás és a hitelélet ujjaéledése. Gazdasági téren a jelenlegi kormány megnyerte a játszmát már hivatalba lépése napján, ama elvek alapján, amelyek áthatják és az eseményeknek ama kedvező alakulása folytán, a melyet gazdasági téren sikerült megindítani.”

Nagyarányu autóbehozatal.

Hamburgba 400 tonna autóalváz érkezett Amerikából romániai rendeltetéssel. Az alvázak felszerelése a romániai autószerelő üzemekben fog megtörténni.

Napirenden az üzérkedések lefőzéséről szóló törvény alkalmazása

Megirtuk a közelmúltban, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium közbenjárására a belügyminisztérium a közigazgatási hatóságokat is utasította a cégtáblák alkalmazásáról és az üzérkedésekről szóló törvény alkalmazásáról kiadott intézkedések betartásának ellenőrzésére. Fővárosi lapjelentések szerint a kereskedelmi és iparügyi minisztérium szintén körrendeletet küld alárendelt hatóságai és szervei számára, hogy részletes magyarázattal szolgáljon az üzérkedés lefőzéséről szóló rendelkezések végrehajtását illetően.

JELZŐ

— Pista — mondta a tanító, — mondj egy jelzőt.

— Fekete — szólt Pista.

— Jól van. Jancsi, mondj te is egy jelzőt.

— Kelleme — szólt Jancsi.

— Jól van. Móricka, most te is mondj egy jelzőt.

— A tatám kifordított nadrágsebe — felelte Móricka.

— Ez egy jelző neked? — De mennyire. A tatám kifordított nadrágsebbel jelzi a hitelezőknek, hogy nem tud fizetni.

Változás az Uzinele de Fier

érdekeltségében.

Az Uzinele de Fier S. A. Cluj-kolozsvári vasöntőde és armaturagyárban dr. Ioan Pop az Intreprinderile Forestiera Romane S. A. igazgatója, egy tőkecsoport élén 60 százalékos érdekeltséget vállalt.

Megjelent a jugoszláv ipartörvény módosításáról szóló törvényjavaslat

Most jelent meg az új jugoszláv ipartörvényről szóló javaslat, amely számos újítást tartalmaz. Így módosul a 3. §, mely szerint az ipar üzése engedélyhez és koncesszióhoz van kötve. Annak elbírálása, hogy valamely üzem kereskedelmi, ipari, vagy gyáripari-e, a kamara véleménye alapján a bányai hivatalra van bízva. Új a 15. §, amely szerint a katonai szolgálatba vonuló nő kereskedő felesége maga vezetheti tovább az üzletet az iparendelőy átiratával és üzletvezető beállításával. A 19. § szerint az eddigi 2 év helyett 3 éves szerződést köthetnek inasokkal a kereskedők. Ugyancsak módosítani kívánja a törvény a 19. § sokat támadott és a kereskedők részéről egészen elhagyni kívánt 4. pontját. Eddig ugyanis az iparos 3 évi önálló iparüzés után bármiféle kereskedést nyithatott. Az új törvény ezt 5 évhez köti és az iparos akkor is csak szakmájához hasonló kereskedést üzhet (például cipész cipőkereskedést, asztalos butorkereskedést, szabó konfekciós üzletet stb.) Az idegen állampolgárok üzletnyitását is megkönnyíti az új törvény, amennyiben a 7. § szerint idegen állampolgárok bányai, vagy miniszteri engedély alapján kaphatnak üzletnyitáshoz iparendelőyt. Eddig csak azon idegen állampolgárok kaphattak ily engedélyeket, akiknek államaival reciprocitási viszonyban volt az állam. Új a törvényjavaslatban van az is, hogy a kereskedő egyletek titkárt kötelesek tartani, aki legalább nyolc középiskolát végzett személy lehet. A titkárnak alkalmaztatása előtt vizsgát kell tennie a kamara bizottsága előtt.

Az új törvény szerint a jövőben nem tartoznak majd az ipartörvény alá az eddigi törvényben felsoroltakon kívül még a postatakarékpénztár, az állami jelzálogbank, az államnyomba, a Prizad, a Narodna Banka, privilégizált agrárbank és az Iparbank.

KESŐ MEGALLAPÍTÁS

Döcög és Pöcög beszélgetnek.

— Tegnap a kedves feleséged öngyűlöletével találkoztam, — mondja Döcög — elég sokáig beszélgettünk.

— Ugy — bólintott Pöcög — és mit mondtál rólam?

— Rólad semmit se, inkább magáról beszélt.

— Többek közt azt is mondta, hogy lánykorában feltűnő szépség volt.

— Mit mondtak neked — mondta erre rezignáltan Pöcög — pont én voltam az egyetlen marha a világon, akinek ez a szépség feltűnt....

A kényszeregyezséget kötött kereskedő ellen fizetésének nem teljesítése esetén meg kell nyitni a csődöt.

A kényszeregyezségről szóló törvény 42. szakasza értelmében az a hitelező, kinek követelése a jóváhagyott kényszeregyezségi határozat értelmében esedékes, vagy ennek a követelésnek érvényesítését, vagy azt kérheti, hogy a kényszeregyezséget kötött kereskedő ellen csőd nyitassék. Ezen az alapon egy külföldi cég beföldi adós ellen végrehajtást kért, melyet az első bíróságok elutasítottak. Fellebbezés folytán a Semmitőszék kimondotta, hogy itt nem a 42. szakasz, hanem a kényszeregyezségi törvény 47. szakasza irányadó. E szakasz szerint a kényszeregyezséget kötött kereskedő ellen, ha fizetési kötelezettségét nem teljesíti, egyetlen szankció a csődnyitás, a hitelezők egyénileg nem kérhetnek végrehajtást elismert és verifikált követeléseik erejéig sem és ezeknek jogerős verifikálása csak arra szolgál, hogy ezekkel magukat a csődtömegbe bejelenthessék. (Cas. S. II. 937. jun. 25.598. sz.)

VALÓSZÍNŰLEG

A fiatal Krix beállt Krazhoz és kissé meghatottan így szól:

— Kraz ur, én szennel megbírom a kedves lányát, ámde tőle még nem kérdeztem, hogy tudna-e engem szeretni?

— Ugyan, válaszolta Kraz széleset legyintve a kezével — pont magát ne tudná?

Képességvizsgáló hivatal létesített az aradi munkakamara

Az aradi munkakamara megalakította a szakmai tájékoztató hivatalát. Ennek a hivatalnak célja a különböző ipari, vagy kereskedelmi pályára készülő tanoncok tudományos, pszichológiai és orvosi felülvizsgálása s olyan pályára való irányítása, mely képességeiknek és lelki hajlamuknak legjobban megfelel.

A jövőben tehát mindazok, akik bármilyen szakmában elhelyezkedni akarnak mint tanoncok, csakis a szakmai tájékoztató hivatalban

történő teljesen ingyenes felülvizsgálat után alkalmazhatók. A szakmai tájékoztató hivatal címe: Arad, Str. V. Goldis 1., II. em., Banca Românească palota. Felvilágosítások naponta 10 és 1 óra között.

Az intézet már megkezdte működését és a munkakamaránál a tanoncok szerződéseit már csak akkor jegyzi be, ha az inas magával hozza az intézet által kiállított véleményező lapot.

Fényesen sikerült a Cluj-kolozsvári Iparosegylet farsangi bálja

A Cluj-kolozsvári Iparosegylet, mint minden évben, úgy az idén is, fényesen sikerült farsangi bált rendezett az egyet főtéri székházában. Ezen a mulatságon nemcsak az iparosság gyűlt össze erre a hagyományos estélyre, hanem a város társadalmának minden osztálya képviselve volt.

Az egyet fényesen kivilágított terméi már tíz óra után szüntig megteltek. Cluj-Kolozsvár hölgyeinek és ifjúságának színe-java ott volt. Mulattott, szórakozott és táncolt mindenki. A nagy és elsőrendű közönség soraiban ott láttuk Hargitay Bertalanét, dr. Illyés Gyulánét, Nagy Albertnét, Kovács Sándornét, Rátz Mihálnét, Demeter Ferencnét, Török Árpádnét, Török Ferencnét, Kapcsa Imrénét, Benkő Elekét, Fehér Bélánét, Bodnár Istvánét, Horváth Pálnét, Moldován Antalmét, Blaga Romulusnét, Hegedüs Gyulánét, Porsche Ferencnét, dr. Munduk Bélánét, Babits Józsefnét, és Király József háznagy működtet közre.

FOLYTATASA KÖVETKEZIK...

Az egyik rendezett tanácsu, de annál kisebb város egy vendéglőjében vidám társaság mulatott együtt. Hajnal felé már nem bírt a társaság a jókedvével és különféle fogadásokat ajánlottak egymásnak. Az egyik üres teremtől mulatozó felajánlotta, hogy ezer leit fizet annak a bátor férfinak, aki hajlandó elviselni két tenyeres ütését. Hosszas tanakodás kezdődött, míg végre az egyik jóltáplált ur vállalkozott, hogy ezer leiert kiállja az ütést.

A társaság hatalmas ufongossal látott neki az előkészületnek. A kövér „vállalkozót” kiállították a terem közepére, előre hajtották s háta mögé odarúgott a fogadás másik résztvevője, felemelt tenyérrel.

Amikor a fogadás „ceremóniamestere” elkidította magát, máris csattant az ütés, mintha pistolyt süttöltek volna el. Az áldosat, mintha villanyáram futott volna keresztül rajta, vöröses arccal ki egyenesedett, de azután az ezer leire gondolva, ismét lehajolt.

— Jöhet a második.

De a második ütés csak nem akart elesztanni. A fogadó nyugodtan leült az asztal mellé és folytatta a boroást.

— Na mi lesz?

— Hogy-hogy mi lesz?

— Gyere, üsd a másodikikat.

— Hát azt majd csak a jövő évben, addig várj az ezer leiel.

Az áldozatot most már komolyan féltetni kellett, hogy megüti a guta.

Egy farsangon keresztül alig merte kidugni az orrát a házból, mert az egész város rajta nevette. Karnevál hercegnek néha vastag tréfái vannak.

Elkészültek az újonnan kibocsátandó iparendelőyek formulái.

A munkügyi minisztérium a közelmúlt napokban készítette el az újonnan kibocsátandó iparendelőyek formuláját, amelyet rövidesen nyomtatás alá rendez. Mint közlik, a nyomtatványokat, amint elkészülnek, azonnal szétküldik az ország munkakamaraíhoz, hogy azokat feldolgozzák és a régi iparendelőyek helyett kibocsássák.

A fürdőipar is képesítéshez kötött iparág

Az aradi munkakamarához értesítés érkezett a munkaügyi minisztériumtól, amely egy eddig vitás kérdést tisztáz. Vita tárgyát képezte ugyanis, hogy a fürdők tulajdonosai és alkalmazottai képesítéshez kötött foglalkozást üznek-e vagy sem. A minisztériumtól most érkezett értesítés rávilágít arra, hogy úgy azok, akik egyszerű fürdőt (tehát kádfürdőt), valamint azok is, akik gyógyfürdőket szolgáltatnak ki, az új ipartörvény intézkedései alá tartoznak. Így tehát az ilyen fürdők tulajdonosainak mesterkönyvvvel, alkalmazottainak pedig munkakönyvvvel kell rendelkezniük. Ez annyit jelent, hogy a fürdősök szintén képesítéshez kötött foglalkozást üznek.

Megsemmisítésre kerülő behozatali engedélyek.

A külkereskedelmet irányító igazgatóság határozata szerint megsemmisítik az utánvétellel küldött és ki nem váltott importengedélyeket. Az utánvételezéssel járó költségeket az új engedélyek terhére számolják el.

Osáládi ház az elnéptelenedés ellen.

A „La République” című francia lapban Jacques Muray tanulmányt ír a franciák legfőbb sebééről: a születések csökkenéséről. Megállapítja, hogy ha a születések arányszáma meg nem változik, akkor 1985-ben 125.000 születéssel 550.000 halálozás fog szembenállni. Ez pedig végpusztulást jelent 1860-ban 20—60 év közötti egyének közül 20 százalék volt idős ember. Ha az állapotok nem változnak, 1970-ben már az idősök száma 40 százalékra fog emelkedni. A gyermek, az ifjú ritkaságszámba megy. Az állam törekszik a családi élet terheinek csökkentésére, jutalmakkal, családi házak építésének propagálásával segíteni. De ez mind nem elegendő. A városok házrengetegei, a szűk lakások, a zsúfoltság egyáltalán nem kedvező előfeltételei a lakosság szaporodásának. 1830-ban egy-egy családra átlag négy gyermek születése esett, ma már csak két gyermeket mutat ki a statisztika Párisban családonként.

Jogesetek a kisipar köréből

A munkafelügyelő, vagy helyettese által felvett kihágási jegyzőkönyv teljes bizonyító erővel bír.

As aradi törvényszék III. tagozatának 44/1937. szám alatt hozott elvi határozata.

A munkügyi felügyelő helyettese megállapította, hogy egy aradi iparosnál olyan alkalmazott dolgozott, akinek nem volt munkakönyve. Erről a tényről jegyzőkönyvet vett fel és azt át tette a munkabírószághoz.

A bíróság a munkaadót megbüntette és az új ipartörvény 176. szakaszának 5. pontját alkalmazta, amely szerint az a munkaadó, aki könyv nélkül alkalmaz munkást üzemében, — kihágást követ el.

A munkaadó iparos az ítélet ellen fellebbezésrel élt és előadta, hogy a felvett jegyzőkönyvvel szemben igazolni óhajtja azt, hogy a munkásnak volt könyve, de az nem volt nála, amikor az üzemben az ellenőrzés történt. A törvényszék elutasította a fellebbezést arra való hivatkozással, hogy az ipartörvény 108. szakasza értelmében senki sem alkalmazhat segédet munkakönyv nélkül. Abban az esetben, ha a jegyzőkönyv megállapítja, hogy a munkásnak nem volt meg a munkakönyve és azt a munkaadó ezért nem mutathatta fel, ezt a tényt bizonyítási uton megdönteni nem lehet. Az ipartörvény 174. szakasza szerint a munkafelügyelő és helyettese által felvett jegyzőkönyv tartalma teljes bizonyító erejű okirat. Ezt más módon, mint annak bizonyításával, hogy az hamis, megtagadni nem lehet. Így tehát az ipartörvény 176. szakaszában foglalt kihágás a jelen esetben bizonyítást nyert és a törvényszék ezért a munkabírószék ítéletét minden külön bizonyítás nélkül helyben hagyta.

Közi: dr. KEL E SANDOR ügyvéd

A munkafelügyelő felel az esetleges hiányos intézkedésekért.

A semmitőszék érdekes határozatot hozott Kremmer Ferenc Timişoara-temesvári lakos ügyében, mert az nem tett meg munkafelügyelői minőségében egy kőbányánál bizonyos intézkedéseket és ezeknek hiánya egy munkás halálát okozta. A védekezés szerint a bűnügyi felelősség nem a munkafelügyelőt, hanem a műszaki vezetőt illeti. Ennek az álláspontnak a semmitőszék nem adott helyet és a felfolyamodást elutasította.

STATISZTIKA

Maceráné, szegény, ismét panaszodik elvetemült férjére.

— Nálunk, — mondja — az az újság, hogy a férjem az utóbbi időben nagyon furcsán viselkedett. Kezdte azzal, hogy napokig nem járt be az üzletbe és ezzel egyidőben erősen költekezni kezdett.

— Adolf, — szóltam végre rá — ha így folytatod, akkor csakhamar tönkremegyünk.

— Stimé, — felelte ő nyugodtan — ezt akarom elérni. Az a célom, hogy szegények legyünk.

— Megbrúltél?! — kiáltottam rá — mért akarsz te szegény lenni?!

— A statisztika miatt.

— Miféle statisztika miatt? — csodálkoztam, mire az a csirkefogó vigyorogva ezt felelte:

— Angliában statisztikailag mutatták ki, hogy a szegénység a legtöbb válóper oka.

Fel kell függeszteni a behajtást a megfellebbezett bélyegkihágások ügyében.

A bélyegtörvény 70. szakasza előírja, hogy a kihágási jegyzőkönyvek csak akkor hajthatók végre, ha véglegesen jözerősek maradtak. Több pénzügyigazgatóság közösen megfellebbezett jegyzőkönyvek alapján is megkezdte a behajtási eljárást. A minisztérium erre most körlevelben intézkedett, hogy a pénzügyigazgatóságok függesszék fel a behajtási eljárást a megfellebbezett bélyegkihágások ügyében.

Román állampolgárság igazolása nélkül nem jegyeznek be új céget a fővárosban

A bucarestii kereskedelmi és iparkamara még a múlt év elején elhatározta: beszünteti a külföldiek tulajdonát képező cégek bejegyzését a lehetetlenné teszi a már régebben bejegyzett ilyen vállalatok számára a fiókok létesítését. Ezt a határozatot teljes szigorral kerestül is vitték. Amikor azután a Goga-Cuza kormány új vezetőséget állított a fővárosi kereskedelmi és iparkamara élére, a határozat keresztülvételétől eltekintettek, sőt bizonyos vonatkozásban kedvezményes helyzetet igyekeztek teremteni. Ezzel magyarázható, hogy ebben az időben kedvezményezést adtak külföldiek tulajdonát képező cégek bejegyzéséhez. Most, hogy ismét Penescu-Kertsch, a kamara volt el-

nöke került a fővárosi kereskedelmi és ipari érdekképviseleti szerv élére, visszaállították a régebbi, szigorú tilalmat, amelynek négy legfőbb pontja a következő:

1. A fővárosi kereskedelmi és iparkamara nem ad kedvező véleményezést egyetlen olyan új cég bejegyzéséhez sem, amelynek tulajdonosa, vagy tulajdonosai külföldiek.

2. Nem engedélyezik a már bejegyzett, külföldiek tulajdonát képező cégek számára a fiókok felállítását.

3. Nem engedik meg a régi cégek átalakítását.

4. Egyetlen új céget sem jegyeznek be addig, amíg tulajdonosa nem igazolja román állampolgárságát.

A tanonckérdés Magyarországon

A tanonckérdés Magyarországon is sokat foglalkoztatja az illetékes hatóságokat, hiszen mindenki tudja, hogy a helyes tanoncnevelés az alapja annak, hogy komoly és értékes kisipari generáció lépjen az elődök nyomába. A tanoncképzéssel egyidejűleg nagy gondot fordítanak a hatóságok arra is, hogy a tanoncok szociális és egészségügyi viszonyai is magas színvonalra emelkedjenek s többek között ezt a célt szolgálja a tanonckérdéssel foglalkozó törvénynek az a rendelkezése is, amely kimondja, hogy minden tanoncnak évenként tizennégy napos fizetéses szabadságra van joga. Az iparügyi minisztérium szociális ügyosztálya gondoskodott arról is, hogy a kétételes szabadság tényleg erőgyűjtő és értékes legyen a tanoncok számára, ezért különböző társadalmi egyesületek, valamint az Országos Társadalombiztosító Intézet és a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének közreműködésével a kétételes szabadság alatt ezerszáma ingyen üdülteti, nyaraltatja a fiatal fiú- és leánymunkavállalókat.

Raggambi Fluck András dr. miniszteri tanácsos, az iparügyi minisztérium szociálpolitikai megbízottja, a legfőbb intézője a nyaraltatásoknak, a maga ellenőrizte a nyár folyamán ezeknek a nyaraltatási akcióknak eredményeit. Fluck András legutóbbi nyilatkozatában elmondotta, hogy a tanoncnyaraltatástörvény még fiatal intézmény, most éli bölcsőkorát. A rendszer még nem alakulhatott ki, most van tulajdonképpen kísérletezés alatt, de annak minden tényezője a legjobb megoldásra törekszik.

A testi épülést szolgálják — hangoztatta ez után Fluck tanácsos — az ételmezésben és a tervszerű pihenésben az OTI-táborokban érvényesülő orvosi szempontok. A napi négyeszeri, adott esetben ötszöri étkezés gondosan megállapított étrendje, melyet kalória szempontjából is szakszerűen kiértékelnek és ellenőriznek, a hosszú alvási idő és az étkezések utáni pihenők, vagy csendes foglalkozások szinte csodát művelnek: ennél az otthon rendszerint gyöngén élelmezett és hajszolt életű fiataloknál. Az üdülési két hét alatt csaknem átlagosnak mondható a két-három kilós súlygyarapodás. Hasonlóképpen a testi kondíciót javítják, az idegeket nyugtatják és az izmokat fejlesztik az egészséges játékok: futball, kézilabda, méta, ping-pong; a testedzések: futás, napfürdőzés, uszás, vízpoló, séták és a többi.

Továbbra is igényli a betegsegélyző a vállalatok munkanélküli segélyét

A közelmúltban a Gyáriparosok Országos Szövetségének központi vezetősége úgy döntött, hogy beszünteti az 1 százalékos munkanélküli segély-hozzájárulás fizetését. Erről a határozatról az elmúlt év decemberében értesítették a szövetség tagvállalatait. A társadalombiztosító pénztár azonban nem hajlandó tudósítani venni ezt a határozatot s arra az álláspont-ra helyezkedik, hogy az 1 százalékos munkanélküli segély-hozzájárulás továbbra is fizetendő. Ez az álláspont nem helyes, mert hiszen önkéntes hozzájárulásról van szó, amelyet a vállalatok akkor tagadnak meg, amikor ezt jónak látják.

— Az üdülő ifjúság szellemi gyarapodásának eszközei: a szórakoztató, vagy ismeretterjesztő előadások, megbeszélések, kirándulások, tábori ének, közös ének, olvasás. Az ismeretterjesztő kis előadások témakörét is úgy igyekeznek megválogatni, hogy azok hasznosságuk mellett, a tanonccel kapcsolódjanak. A fizikai hatások mellett a séták és kirándulások is lehetőleg a szellemi látókör bővítését szolgálják. A séta, vagy kirándulás alkalmával a vezetők ismertetik a tábor, vagy telep környékének történelmi és földrajzi vonatkozásait, ismertetik a természetjárás, a sportolás helyes és egészséges módját és így szinte észrevétlenül közölnek hasznos ismereteket.

— Külön szellemi élmény a ifjúságnak az olvasás: a fiúk és lányok valóságos felfedezésként tekintenek a könyveikre. Esős időben úgy szétrakodják a kis tábori könyvtárat, hogy egy-egy érdekes könyvet hangosan kell felolvasni az öt-tíz főnyi hallgatóság előtt a szerencsés kikölcsönzőnek.

— Az üdültőtábor élete nagyjelentőségű lelki iskola is a ifjúság számára. Érdekes tapasztalat, hogy a ifjúság — főként a fiúk — az első napokban erősen idegenkedik egymástól, egymás iránt lelki kapcsolatot, rokonszenvet nem érez. Néhány derűs tábori közös öröme, közös szórakozása, néhány meghitt tábori este meleg hangulata és a szívekbe máris beköltözik az egymás iránti vonzódás érzése és az egymással, egymásért történő tábori munkák, tábori játékok következményeként felébred bennük — ha talán nem is tudatosan — a mai nehéz élet egyetlen gyógyszerének: a szolidaritásnak szükségességének tudata.

— De mindezen felül általában is igen nagy a tábor nevelő hatása. A pontosan megállapított napirend már magában is fegyelmet teremt. Ezt a fegyelmet azután ugyiszólván megismeri a közös tábori életből folyó alkalmazkodás szükségessége, a közös érdekek szívesen vállalt szolgálata, amelyek végeredményben mind-mind észrevétlenül vezetnek a szeretetteljes, testvéries összetartás felé. Hasonlóképpen szinte észrevétlenül nagy nevelő hatást eredményez a tábornak gondosan ellenőrzött rendje és tisztasága, de talán még inkább a mindennapos alapos mosdás és szájjápolás, a szigorúan megkövetelt fejmosások, amiknek révén a nyaraló ifjúság talán az egész életre kiható higiénikus irányítást és szakoktatást nyer.

AZ MÁR MAS!...

Két határmenti paraszt minden veszély dacára tovább folytatja a csempészést. Miután vonat mégis nagyobb a rizikó, hát csak úgy gyalog. Persze a legválogatottabb trükköket használják fel, hogy az üzlet minél jobban sikerüljön.

Egyszer elhatározták, hogy téhenbőrbe bujnak. Egyik magára huzta a bőr elejét, a másik a háta. Így a közepét pedig megrakták áruval.

Igy bandukolnak át a mezőn és úgy tettek, mintha legelészték volna. Amint így mennek-mendegélnek, a hátulsó egyszerre csak kiabálni kezd:

— Fussunk, de hamar!

— Mi az, jön a finánc?

— Dehogy finánc. Egy nagy bika.

„Ha a magángazdaság prosperál, az államnak is van pénze”

Joseph Caillaux volt francia minisztereinek s Franciaország zseniális volt pénzügyminisztere egyik legutóbbi ciklusból való az alábbi kiszakított részlet, mely számos tanulságot tartalmaz:

„A pénzügyminiszternek mindenképp azt kell kérdeznie: hogy a mint reagál majd a gazdasági élet? Ha ugyanis a magángazdaság prosperál, az állam pénzügyeit is könnyebben rendbe tudja hozni.

A gazdasági egyensúly keresését sem a fogyasztás erőteljes redukciójára nem lehet alapítani, mert ez kényszerű deflációt jár, sem a természetes aránytalan növelésre, ami viszont mértéktelen deflációt jár együtt. Sem az egyik eredmény, sem a másik nem egyezik a lehetőségekkel s a természettel, amely idegenkedik a brúszk változásoktól: natura non fecit saltus. Csak két cél van, amely felé határozott lépésekkel haladni kell: egyrészt a közkiadásokban való mértéktartás, úgy, hogy az országot lélegzeni engedjük, másrészt az összes olyan módszerek igénybevétele, amelyek alkalmasak arra, hogy biztosítsák a takarékoskodás fejlődését és a munka folytonosságát.

A pénz-manipulációk jogosságának más igazolása nincs, mint az a cél, hogy segítsék az országot tájékozódásában azon az úton, ami nem is lehet más, mint az okosság s a jóérzés. A történelem lapjai például különben is teljes igazolással szolgálnak számomra, amit szívesen idézek a régi Róma évkönyveiből.

Róma is ismert egymást követő devalvációt, ismert inflációkat, függő adósságokat, polgárháborúk szülfányait. Végül befáradva mindebbé, a nép alávetette magát Caesar akaratának, aki a Gracchusok mérsékelt és méltányos törvényeinek — az adósságfelfüggesztő és főkiosztó törvénynek — alkalmazásával egyúttal megsemmisítette mindama kibuvásokat, melyekre a pénz szétmorzsolódása adott módot.

E tévelygésekbe, melyekből kilábalott, Róma csak néhány száz évvel később, hanyatlás teljében esett vissza; amikor egy szegénytelen közigazgatás olyan bronz-pénzeket veretett, amelyek — Mommsen kifejezésével élve — érc-assignatáknál nem voltak egyébek. Infláció. Mindig csak az a fatális infláció, amely meghusza a harangot a civilizációk fölött.

Addig ugyanis, sok századon át, türte Róma Caesar utódainak hol háború, hol szörnyeteg zsarnokságát. A takarékoság is haladt úgy, ahogy, a birodalom biztonsága és prosperálása.

UTITERV

Mazeola gondterhelt arccal járált az uccán, amikor egyik ismerőse megszólította:

— Mért vagy olyan betopetelt?
— Ajaj — legyintett Mazeola, — nekem semmi se sikerül. Becsúrtam a kávéházamat és kívándorlok Dél-Afrikába.
— Mért pont Dél-Afrikába?
— Talán ott jobban megélek a feketékből.

A nemzetközi pénzes utalványok.

A Banca Nazionale legújabb rendelkezése szerint nemzetközi postautalványokat csak a következő esetekben engedélyezi: 1. Külföldi könyvek, újságok és folyóiratok előfizetési díjainak kiegyenlítését. A kérelem engedélyezéséhez mellékelni kell ilyen esetben a számla másolatát, vagy pedig az illető lap kiadóhivatalának megfelelő igazoló irását. 2. Ha a kért kifizetés valamely külföldön lakó szmeély számára szóló segélyezést jelent, akkor mellékelni kell a külföldi hatóság által kiállított szabályszerű szegénységi bizonyítványt, amelyet még láttamoztatni kell az illetékes román követséggel, vagy konzulátussal.

AMERIKAI TÖRTENET

Bill Harper ohikagói gangszter tizenhat revolversgolyóval megölte hűtlen feleségét. A bíróság hatnapi tanácskozás után hirdette ki ítéletét. Ezek szerint Bill Harper tizenapi fogházat kap engedély nélküli fegyverviselésért és tíz éven belül csakis a bíróság engedélyével nőülhet meg újra.

Április 15-ig befejezik az adókiivetést megelőző helyszíni vizsgálatot

A pénzügyminiszter legutóbb ismertetett rendelete alapján az adókiivetést előkészítő bizottságok mindentűt folytatják az előírt helyszíni szemléket. Tudalevően az ő feladatuk az, hogy a különböző kategóriájú adózók helyzetét megvizsgálják és az általuk megállapított észrevételek és megjegyzések szolgáltatják ezután a szükséges adatokat az adókiivető bizottságoknak az igazságos adó megállapításához. Ezeknek a bizottságoknak rendeltetésük főképpen az, hogy lehetetlenné tegyék a visszaéléseket az adózás körül. Cancicov, az új pénzügyminiszter bekérte az adatokat máris a folyamatban lévő helyszíni vizsgálatokról és ezek alapján a rendelkezések egész sorozatát adta ki, amelyeknek a

céljuk az adóeltitkolások megelőzése az előzetes kincstári ellenőrzés eszközével. A miniszter véleménye szerint ezen a módon jobban lehet biztosítani az állam érdekeit, mint bármilyen szigorú szankciókkal, amelyeket csakis a visszaélések felfedezése után lehet alkalmazni. Bármilyen szigorúak is legyenek ezek a szankciók, mégis a kincstári szervek legnagyobb figyelmessége mellett is megtörténhetik, hogy ha előzetesen nem őrzik ellen az adózókat, hogy az illetők mégis kivonják magukat az adózás kötelezettsége alól. Az előzetes vizsgálatokat április 15-ig befejezik és akkor sor kerül az adókiivető bizottságok munkálataira.

Ez sem lehetetlen

Amikor a félre kevesebb adót vetnek ki, mint amennyit ő maga kér

Az adóügyi határozatok között, amelyeket eddig olvastunk, a legkülönösebb az a döntés, amelyet az egyik bucurestii adófellebbezési bizottság hozott egy női divatáru üzletre vonatkozóan. Az üzlet tulajdonképpen eredetileg a patenta fixába tartozott, azonban az előzetes helyszíni vizsgálat alkalmával az ellenőrök a kereskedő könyveiből azt állapították meg, hogy azok szabálytalanok, tehát összehasonlították az üzlet forgalmát egy másik hasonló áruházal és ennek alapján kivették az adózót a patenta fixából és nem kevesebb, mint 900 ezer lei adóalapot állapítottak meg reá nézve az adókiivetés alkalmával.

Természetesen az adózó fellebbezéssel élt és a fellebbezési bizottság előtt azt kérte, hogy ha már nem veszik a könyveit figyelembe, akkor legalább valóban olyan másik üzlettel hasonlítsák össze, amelynek forgalma megfelel az ő üzleti eredményének. Erre vonatkozóan konkrét indítványt is tett és egy másik, hasonló olyan üzletet hozott javaslatba összehasonlítás céljából, amelynek adóalapját 180 ezer leiben állapították meg. Arra kérte tehát a fellebbező fél a bizottságot, hogy az ő adóalapját is ennyire szállítsák le.

A fellebbezési bizottság azonban nem volt hajlandó minden bírálat nélkül elfogadni a fellebbező fél javaslatát és újra helyszíni szemlért rendelt el annak megállapítására, hogy összehasonlítás után milyen adóalap után lehet kivetni az adót az üzletre? A helyszíni szemlé a legnagyobb alaposággal hajtották végre és annak egészen meglepő eredménye volt. Kiderült ugyanis, hogy az üzlet valóságos forgalma szerint nem lehet magasabb adóalapot megállapítani, mint 90 ezer leit, tehát éppen a tizedrészt annak, mint amennyit az adókiivető bizottság meghatározott és éppen felet annak, mint amennyit maga az adózó kért megállapítani. Ezek szerint az adózót a patenta fixa kilencedik osztályába sorozták a 90 ezer lei adóalap figyelembe vétele mellett.

Ez a határozat természetesen nagy feltűnést keltett elsősorban gyakorlati szempontból. Rámutatott ugyanis arra, hogy milyen labilis alapon történik az adókiivetés, ha nem lehet a kereskedő könyveit figyelembe venni? Az adókiivető bizottság úgy találta, hogy 900 ezer lei jövedelmet ért el az üzlet, ezzel szemben az adófellebbezési bizottság véleménye szerint az adóköteles jövedelem nem volt több, mint 90 ezer lei. De még maga az adózó sem lehet tisztában azzal, hogy milyen helyzet elé kerül az adókiivetés alkalmával, mert hiszen ő maga nemcsak beleyugodott volna már a 180 ezer leies adóalapba, hanem kifejezetten kérte ennek a megállapítását.

Az adókiivetés mai rendszere tehát, mint e példából is kitűnik, nem mindig teszi lehetővé azt, hogy az adózó valóságos és reális jövedel-

me után fizesse közterheit. Az összehasonlítás és becslés az ítélkezési hatóságok belátásától függ és nagyon sokszor legjobb akaratuk melletti sincsenek ezek a hatóságok olyan helyzetben, hogy reális támpontok szerint állapítsák meg a fél adóját. Mindez nem történhetik meg természetesen akkor, ha az adózó rendes és szabályszerű könyveket vezet, amelyeket a bizottságok és bíróságok figyelembe venni tartoznak.

Igaz ugyan, hogy a mostani esetben éppen a reális ismérvek hiánya az adózó számára előnyt jelentett, de bizonyos, hogy az esetek túlnyomó része másképpen szokott történni és nagyon sokszor bizony a valóságos adóalap többszörös összegét állapítják meg az adókiivető bizottságok, ha becslés vagy összehasonlítás útján vetik ki az adót.

A másik szempont, amely az említett határozatot különösen jelentőssé teszi az a joggyakorlat, amely a határozatban foglaltatik. A határozat szerint ugyanis semmi esetre sem törvénybeütköző az, ha az adófellebbezési bizottság a felek kérelmén túl terjeszkedik, a határozat meghozatalánál tehát kevesebb adót állapít meg, mint amennyit a fél kért. A törvény egyáltalában nem tiltja ezt és így az adózó fél által kért adóalap éppen oly kevésbé kolátozhatja az ítélkező hatóság döntését, mint a kincstár által kért adóalap. Nem törvénybeütköző a helyszíni vizsgálat elrendelése sem a fellebbezés során, minthogy éppen ez nyújt módot arra a bizottságnak, hogy megállapítsa, hogy vajjon az alsófoku hatóság által eszközölt összehasonlítás megfelelő volt-e, vagy sem?

Az ügy minden valószínűség szerint még a tábla elé kerül, minthogy a pénzügyi hatóság képviselője felfolyamodással élt. A tábla elvi jelentőségű határozatát érthető érdeklődéssel várja mindenki.

Az adótartozások nem esnek konverzió alá.

A pénzügyminiszterium körrendeletét kiadott a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben rámutat arra, hogy az adótartozások nem tartoznak konverzió alá, így tehát ezek még akkor sem függeszthetők fel, ha az adós egyébként élvezti is a konverziós törvény kedvezményeit.

ZENEI HASONLAT

Móricza muzikalitására az alábbi történet jellemző:

Látogató jött hozzájuk és csak Móricza volt otthon, az is könnyektől nedves arccal.

— Mért sírsz? — kérdezte meglepődve a látogató. — Talán verést kaptál?

— Mi az, hogy verést — ordította Móricza — a tata és a mama dírekt négykezeset játszottak rajtam.

Csökkentik a törvényes ünnepnapokat

A „Tempo” c. lap egyik legutóbbi jelentése szerint hírek terjedtek el arról, hogy a törvényes ünnepnapok felülvizsgálatát készítik elő. A cél az, hogy lecsökkentsék a kötelező ünnepnapok számát és összhangba hozzák a bírósági ünnepnapokkal. A kérdést a szentszínórus elé terjesztik. Ugyanekkor azonban intézkedés történt az irányban, hogy a vasárnapi munkaszünetet és a betartani köteles ünnepnapokat mindenütt a legszigorubb tiszteletben részesítsék.

INCIDENS A MOZIBAN

Kajlabajuszu, csizmas, tarisznyás atyafi állott be a napokban egy előkelő mozi nézőterére. Az előadás már megkezdődött, a jegyszédő zseblámpafénnyel mutatta meg a sort és a széket, ahol a helye van.

A széke ülése fel volt csapva, le kellett volna hajtani, hogy az ember ráülhessen. Am az atyafi a sötétben nem látta ezt, no meg talán még sohasem is látott ilyen széket és gyanútlanul leült.

Nagy puffadás, nyomdafestéket nem tűrő káromkodás hallatszott és barátunk már lent ült a földön. Legjobban egy monoklis fiatalember kacagott, aki az atyafi mögött ült.

Hosszabb szünet után nagynőhezen feltámaszkodott az atyafi és habozás nélkül két nyaklevest szedett le a monoklisnak:

— Nesze, te disznó, amiért kihuztad alólam a széket!

Mi értendő jogi személyiség alatt?

A központi adóügyi bizottság legutóbb a következő kérdést tárgyalta:

Mit kell érteni „bármilyen természetű” jogi személyiség alatt (persoane juridice de orice natură), amely az egyenes adótörvény 50. szakaszának b) bekezdésére vonatkozik? Ebbe a kategóriába tartoznak-e a részvénytársaságokon kívül az összes nyugdíjintézetek, jótékony és közhasznú intézmények, kórházi segélyintézmények, kölcsönös segélyezési társaságok, szakmai egyesületek, magánjogi társaságok, stb.?

A kérdés fölött nagyon élénk vita indult meg és ennek az lett a következménye, hogy a központi bizottság nem tudott határozatot hozni és döntését a legközelebbi ülésére halasztotta el. Az iparosok és kereskedők szempontjából ennek a problémának a legnagyobb jelentősége van, mert hiszen a központi bizottság határozatától függ, hogy elismerjék jogi személyeknek az adótörvény szempontjából a különböző ipari és kereskedelmi egyesületeket is, amelyeknek jogi személyiségekhez eddig kétség sem fért. Hangsúlyozzuk, hogy itt csak az adótörvény szempontjából való megítélésről van szó, mert egyébként a jogiszemélyiségekről szóló törvény alapján megalakult testületek és egyesületek jogi személyiségét senki sem vitatja.

Kibővítik a kereskedelmi és iparkamarák háromtagu átmeneti bizottságait

Mint ismeretes, a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium egyik legutóbbi intézkedésére az egész országban három szakemberből alakult bizottság vette át a kereskedelmi és iparkamarák vezetését. Kivételt csak a fővárosi kereskedelmi és iparkamara képez, ahol a kereskedelmi és ipari élet vezetőinek kezébe tették le az irányítást. Fővárosi lapok véleménye szerint a hármas bizottságok az egész országban csak átmeneti jelleggel vették át a kamarák vezetését, mert rövidesen megalakítják az egyes városokban is a szélesebbkörű átmeneti bizottságokat.

FURCSA VILAG

A kis Marcea oszold haldiosan szerelmes Pistába, a tüzérbe. Egy este végre együtt lehetnek és a kapualjban diskurálnak. A tüzér egyre hevesebben udvarol neki és végül a kezébe adja egyik ujját, amit Marcea nagy szenvedéllyel szorongat. De nem sokáig szorongathatja, hirtelen felhangzik a közeli kaszárnyában a táborodó, a tüzér kirántja az ujját és elrohan. Marcea bánatosan néz utána és sóhajtozva mondja:

— Te jó ég, hát már az sem biztos, ami az ember kezében van!

A város tartozik elfogadni a kincstár által megállapított bérértéket

Oradea-Nagyvárad város pénzügyi osztálya álláspontja szerint a város jogosult helyszíni szemlén, összehasonlítások és értékelések útján megállapítani a városi adók és taxák alapjait.

Ezzel szemben az adózó polgárok álláspontja az, hogy a város az adókiivetés alapjául tartozik elfogadni a kincstár által megállapított bérértékeket.

Az állandó fellebbezési bizottságok a város álláspontját fogadják el és az adózók felebbezéseit elutasítják.

Egy ilyen fellebbezési bizottsági határozatot felfolyamodással támadott meg a melchi apátság, melynek itteni borpincéje adóalapját a városi adókiivető bizottság, a kincstár által megállapított bérérték négyszeresére értékelte.

A felfolyamodó képviselőtében a törvényszéken megtartott tárgyaláson dr. Lengyel Zsigmond ügyvéd járt el, aki a közigazgatási törvény, ennek végrehajtási utasítása és a város pénzügyi szabályrendelete rendelkezéseire,

valamint a iaşii helyi közigazgatási tábla döntésére hivatkozással, kérte annak elvi megállapítását, hogy

a városi adók kiszabásánál a város tartozik a kincstár által megállapított bérértéket alapul elfogadni és az adóalap megszabása érdekében helyszíni becslést és értékelést nem alkalmazhat.

A törvényszék Niculescu-Gavra tanácsa a felfolyamodó adózó álláspontját tette magáévá, a fellebbezési bizottság határozatát megsemmisítette és az adóalapot a kincstár által megállapított bérérték összegében állapította meg.

A törvényszék elvi határozata annál nagyobb jelentőségű, mert Oradea városa éppen most fogantatja az összes adókra és taxákra vonatkozó összeírásokat és ezekkel kapcsolatban a törvényszék határozata szerint alappal nem bíró helyszíni értékeléseket.

Uj törvény készül a nemzeti munka védelméről

A nemzeti munka fokozott védelméről szóló törvény alkalmazását intéző központi bizottság a kérdés kielégítő rendezésére beható tanulmányokat folytat.

Az eddigi tanulmányozások során megállapítást nyert, hogy, ha egyes esetekben szó is lehet egyes vállalatok rosszakaratáról, a legtöbb esetben azonban

a faji román személyzet arányszámának növelése megfelelő képzettségű román személyzet hiányában nem vihető keresztül.

Ha a román személyzet vállalati alkalmaztatásáról szóló törvényt a törvény a megjelölt arányszám szigorú szemelött tartásával alkal-

maznak, egyes vállalatok üzemének folytatása lehetetlenné válnék.

Eppen ezért a jelenlegi törvény olyanirányu módosítását tanulmányozza a kereskedelmi és ipariügyi miniszter, amely

nemcsak kötelezővé, hanem lehetővé is teszi a faji román személyzet alkalmazását

A készülő rendelet figyelembe veszi a helyi körülményeket, az egyes szakmákban uralkodó viszonyokat és részletes utasításokat ad a vállalatok romanizálására. A rendelet elsősorban a határvidékeken működő vállalatok romanizálását tűzi ki célul, sor kerül azonban az ország belsejében lévő vállalatokra is.

Az „egészségtelen” iparvállalatok ingatlanainak lebontása

Az egészségügyi minisztériumban a héten az ipari egészségügyi bizottság fontos ülést tartott, amelyen többek között szóba került azoknak az épületeknek a sorsa, amelyeket a legfőbb egészségügyi bizottság a közegészségügyre veszélyeseknek deklarált. Az érvényben lévő szabályok szerint ugyanis a közegészségre ártalmas épületeket záros határidőn belül el kell távolítani. A bizottság kimondotta, hogy az épületek eltávolítására vagy lebontására vonatkozó miniszteri határozat csak akkor lesz érvényes, hogyha erre nézve jogerős bírói határozat jön létre. Az épületeket tehát nem lehet lebontani mindaddig, amíg erre nézve jogerős bírói ítélet nem intézkedik. A bizottság kimondotta továbbá még azt, hogy elutasítja egyes kamaráknak azt a kérélmét, amely szerint a városok központjában olyan falerakatokat lehessen berendezni, amelyek négy vagonnál több tűzfát tartanak raktáron.

A konverziós hozzájárulás nem vonható le az adóalapból.

A központi adóügyi bizottság döntött abban a kérdésben, hogy a konverziós törvény 63. és 64. szakaszai alapján az állam részéről a Creditul Rural és a Funciar Urban hitelintézetek számára térített félévenkénti 1 százalékos hozzájárulásak kölcsönöknek tekintendők-e az elementáris adó megállapítása alkalmával? Mint-hogy ez a probléma a mi olvasóinkat közvetlenül nem érdekli, csak annyit említünk meg a bővebb ismertetés mellőzésével, hogy a központi bizottság szerint ezt az állami hozzájárulást nem lehet konverziós kölcsönnek tekinteni és ilvenformán nem is lehet azt figyelembe venni az egyenes adótörvény 67. szakasza szerint elementáris adó megállapításánál.

Erdekes konverziós ítélet.

Erdekes konverziós ügyben hozott a Cluj-kolozsvári királyi tábla első szekoioja ítéletet. Egy kiskorúak vagyonát kezelő gyám nem fizette le a kiskorúak javára általa beszédett bérreket. A kiskorúak, amikor nagykorúságukat elérték, pert indítottak a gyám ellen a beszédett házbérek visszatérítése miatt. A gyám a per folyamán a konverzióra hivatkozott, tekintve, hogy a házbérek beszédése 1931. előtt történt. A járásbíró és törvényszék helyt adott a konverziós kifogásnak.

A tábla előtt azonban a károsultak arra hivatkoztak, hogy a gyám, mint a vagyon kezelője, nem tekinthető adósnak és így nem élvezheti a konverziós kedvezményeket. A tábla meg is semmisítette a két alsóbb fokú bíróság ítéletét és a gyámot a beszédett házbérek teljes összegének visszafizetésére kötelezte.

JAMBOR ÓHAJ

A főkönyvelő bemegy a főnökhöz és így szól: — Főnök ur, kérem, szeretnék elmenni az anyósom temetésére.

— Elhíszem, barátom, — mondja a főnök — én is.

Be kell fizetni az italmérési taxa utolsó részletét.

A pénzügyigazgatóságok rendeletet kaptak az 1937—38. évi italmérési taxa utolsó részletének befizetésére vonatkozólag. E rendelet értelmében mindazoknak az italmérőknek, kik hitallékos tartozásaikat nem rendezik, azonnal bevonnák engedélyeiket. Súlyosbbitja ezek helyzetét az, hogy az így beszüntetett italmérők a jövőben újabb engedélyt nem kapnak. E rendelkezés azon italmérőkre is vonatkozik, akik saját kérésükre egy esztendőre felfüggesztették italmérési engedélyeik nyilvántartását. Ezeknek is be kell fizetniük egész évi taxájukat, mert ellenkező esetben jogukat elvesztik.

Csak jogerős bélyegbírságokat lehet behajtani.

A bélyegtörvény (fiscalis) 70. szakasza előírja, hogy a kihágási jegyzőkönyvek csak akkor hajthatók végre, miután véglegesen jogerősök maradtak. Több pénzügyigazgatóság a megfellebbezett jegyzőkönyvek alapján is megkezdte a behajtási eljárást. A minisztérium most körlevelben intézkedett, hogy a pénzügyigazgatóságok függesszék fel a behajtási eljárást a megfellebbezett bélyegkihágások ügyében.

BIZONYITEK

- Mit csinál a 72-es beteg?
- Folyton azt kiabálja, hogy látni akarja a feleségét.
- Szóval, még nincs eszméletlenül.

Tizennyolcszázalékos adó fizetésére kötelezte az ítéletbíróság az építészmérnököket.

A Cluj-kolozsvári építészmérnökök éveken keresztül 14 százalékos professzionális adót fizettek, míg ezelőtt három évvel a Cluj-kolozsvári pénzügyigazgatóság a mérnököket 21 százalékos kereskedelmi adóval róta meg azzal indokolva, hogy kereskedelmi vállalkozásról lévén szó, 21 százalékos kereskedelmi adó alá esnek.

Konkrét eset kapcsán most foglalkozott a kérdéssel a bíróság ötös tanácsa és kimondotta, hogy az építkezés ipari foglalkozás és így az egyenes adótörvény 48. paragrafusának megfelelően 18 százalékos adó fizetésére kötelezték az építészmérnököket.

FATUM

- Egész életében ilyen földhözragadt szegény volt, jó ember?
- Igen, kezét csókolom. Öt éves koromban eltapostam egy négylevelű lóherét és azóta üldöz a pech.

A határmenti vámhivatalok nem tartják vissza a személypodgyászokat.

A vasutvezérgazgatóság közbenjárására a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy a határmenti vámhivatalok a jövőben a személypodgyászokat nem tarthatják vissza. Abban az esetben, ha a személypodgyász gyanánt feladott csomag átvizsgálására a határvámnál nincsen elegendő idő, akkor a határvámok kötelesek tranzit levelet készíteni és a csomagot a rendeltetési hely illetékes vámhivatalához utalni, hol megéjtik a vámvizsgálatot.

A MASNI

Írta: NAGY ENDRE

János agglegény volt, negyvenéves. Lelkében megszállt a riasztó figyelmeztetés, hogy itt az utolsó alkalom, még most semmire veszett el, de ha ezt elszalasztja, örökre egyedül marad, legfeljebb vénségére elveszi majd a szakácsnőjét, amint ez prédára maradt öregurakkal meg szokott történni. Halgatott a figyelmeztetésre, világos színű tavaszi ruhát csináltatott, vörös pillangó-nyakendőt kötött hozzá, a bajuszát leberetváltatta, kevés haját átcsoportosította és olyan várakozásteljesen lelkesedett az emberek társaságában, mint amikor a szenvedélyes vadász a hosszú tilalmi-idő után először cserkészik a főkdeken a fogolycsapatok nyomában.

Egy délután a Dunărea-Dunaparton ült egy kávéház terraszán. A terrasz tele volt, csak mellette egy picike asztal maradt üresen két székekkel. Azt persze nem tudhatta, hogy ezt az asztalt a látványtalan Gondviselés rezerváltatta, hogy kiszemelt szereplőit elhelyezhesse. Honnan is tudhatta volna; hisz János reális pályán működött, bankhivatalnok volt és nem hitt benne, hogy mindazt, ami az emberrel történik, rejtett törvények irányítják. Elfogasztotta habos kávéját, rá megivott egy pohár vizet, felkattantotta ezüst cigarettatárcáját, amelynek fedelén egy női akt színes zománc-képe díszlett, kivett belőle egy cigarettát, néhányszor az asztal lapjához ütötte a végét, a nadrágzebből előszedte az ezüst öngyújtót, amely egy csomó más

A Cluj-kolozsvári rendőrkvésztor nyilatkozata a cégtáblák ellenőrzéséről és az árdrágítás elleni intézkedésekről

Harminc százalékos hasznót engedélyeznek a gyártási áron felül.

Horvath Iosif dr. Cluj-kolozsvári rendőrkvésztor magához kérette a sajtó képviselőit és részletesen ismertette előttük a belügyminisztériumnak a cégek ellenőrzésére és az árdrágítási törvény alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit. A rendőrkvésztor nyilatkozatának bevezető részében kifejtette, hogy utasítást kapott ezeknek a már korábban is kiadott rendelkezéseknek szigorú alkalmazására.

— A belügyminisztériumtól, — mondta Horvath kvésztor — utasítást kaptunk annak ellenőrzésére, hogy a cégek azt a kereskedelmi ágot folytatják-e, amely engedélyükben és a cégbírósi bejegyzésben szerepel. Gyakran előfordul ugyanis, hogy egyes kereskedők üzleteiben nemcsak olyan cikket tartanak, melyeknek árusítására iparengedélyük feljogosítja őket, hanem egyébbel is kereskednek. Nyomatékosan figyelmeztetjük a lapok útján is a város kereskedőit, hogy üzleteikben csak olyan cikkek árusításával foglalkozhatnak, melyekre iparengedélyük vonatkozik. A rendőrség máris megkezdte ellenőrző körutjait.

A fentiek értelmében tehát fűszerüzletek például nem árusíthatnak bőrárut, vagy pipe-cikket és élelmiszerüzletekben nem tarthatnak gyógyszert, vagy olyan cikket, melyek árusításához más kereskedelmi ág iparengedélye szükséges.

Új cégtábla-rendelet.

— A belügyminisztérium rendelkezése értelmében, — folytatta nyilatkozatát Horvath dr. rendőrkvésztor, —

az üzletek cégtábláin román nyelven szerepelnie kell a cégtulajdonos nevének és az üzlet jellegének.

A cégtábla szövege nem lehet valamilyen jellege a tulajdonos nevének és az üzlet jellegének megemlítése nélkül. Ha azonban a tulajdonos neve és a cég jellege is szerepel a cégtáblán, természetesen nincs akadálya annak, hogy a cégtáblán a kereskedés embléma-szerű megjelölése is szerepeljen. Ennek a rendelkezésnek a végrehajtására a belügyminisztérium egy hónapi határidőt engedélyez. Akik ezen idő alatt cégtábláikat nem szövegezik az előírásnak megfelelően, bírságban részesülnek.

Munkatársunk kérdést intézett a rendőr-

kvésztorhoz, hogy a román megjelölés mellett lehet-e magyar, német, vagy másnyelvű szövege is a cégtáblának. Horvath dr. kijelentette, hogy a rendelet az ő értelmezése szerint nem ad arra lehetőséget, hogy a cégtáblán a román mellett másnyelvű szöveg is lehessen. A rendelet azonban nem mondja ki határozottan, hogy a cégtáblán nem szerepelhet másnyelvű felírás.

Harminc százalékos haszon

— Utasítást kaptunk, — folytatta Horvath dr., — a múlt évben megjelent árdrágítási törvény szigorú alkalmazására is. A kapott rendelkezéseknek megfelelően,

minden iparos és kereskedő köteles árait árjelző felirással ellátni

és mind a kirakatokban, mind az üzlet belsejében látható és ellenőrizhető módon fel kell tüntetni az üzletben árusított cikkek eladási árát.

Az üzleti haszon semmilyen körülmények között nem lehet több a gyártási, illetve beszerzési ár harminc százalékánál.

— Rendőrkvésztorunk szigorúan ellenőrizni fogják ezeknek a rendelkezéseknek a betartását, ezért felhívjuk az iparosokat arra, hogy az igazolásra szükséges számlákat tartsák készenlétben.

— A sajtó útján is felhívom a közönséget arra, hogy minden ezzel kapcsolatos panaszt azonnal közöljön a rendőrséggel.

Ennek a rendelkezésnek az alkalmazására vonatkozólag kijelentette még a rendőrkvésztor, hogy harminc százalékos engedélyezett haszon a külföldről behozott cikkekre is vonatkozik és semmiféle költséget, vámot, vagy egyéb kiadást nem lehet feltüntetni a számlákszerű árák növelésére.

VIGASZTALAS

A nagybeteg Macera felett konzíliumot tartanak az orvosok, a házi orvos hívta őket össze.

— Összintén szólva, — mondja az egyik professzor — nem tudom megállapítani, mi a baja a betegnek.

— Én sem — mondja a másik professzor — na és mit gondolt ön, házi orvos ur?

— Kérem, — mondja a házi orvos — én azt hiszem, hogy minden kiderül majd a boncolásnál.

egyéb apró használati tárggyal együtt fűrtösen lógott egy aranylánc. A fizikai gyönyörűségbe merült vakságnak és sötétségnek ezt a pillanatát használta fel a Gondviselés, hogy János mellé csempéssze végtét. Egy idősebb és egy fiatalabb nő, anyja és leánya telepedett a szomszédos asztalka mellé.

Az ember azt hinné, hogy ma, a technika, a vikend, a mechanizált pajtásszerelem korában az a bizonyos „coup de foudre” már nincs. Hát van. János ránézett arra a fiatal hölgyre és egyszerre mintha villámfény hasított volna belé. Hiszen az, hogy negyvenéves koráig agglegény maradt, folytonos csalódások eredménye volt. De most világosan látta, hogy a csalódások kora véget ért — ez az igazi.

Sokáig kellett tündönnie, amíg rájött, hogy tulajdonképpen mi is volt az, ami rokonszenvét ilyen egyszerre magához vonzotta és lekötötte. Már nem volt egészen fiatal leány, inkább abban a korban volt, amikor a leányok is utolsó tétjüket szokták megjátszani. De az arcán és állán nevetős gödröcskék voltak, két fekete szeme tiszta, fejét dus fekete hajfürtök szabadon lengték körül és kisleányosan rózsaszín szalag kötötte át széles masnival. Ez nem az a fodrázműhelyekben agyondauerolt, agyonkínzott modern frizura volt, hanem szabadon növőszett haj, amelyet csitri leánykák szoktak lobogtatni a szélben, amikor a nyaraló verandájáról az érkező hajó felé szaladnak. De a legimponálóbb az a rózsaszínű masni volt a feje búbján. Ez már nem öntudatlan szeleburdi naivitás volt, hanem a maga erejére büszke ártatlanság harcias tüntetése.

Aki a mai időkben ilyen rózsaszínű masnit mer kitűzni a fejére, annál a gyermekség több, mint állapot: hitvallás. Az anyját úgy szolította, hogy „anyuci” és amikor a pincérnél a fagyaltot megrendelte, őszinte tikkadt sóvárgással tette hozzá: „de sok habbal”. Aranyos volt. János csak úgy ujongott a szívében. Ha moziban látná, válna vonva mondaná: „Hiába, a Gaál Franci...” De hogy az életben ilyesmi adódik, hihetetlen!

Ott, abban a szorongásban, ahol a szomszédok a könyökükkel surolták egymást, szinte kikerülhetetlen volt, hogy össze ne ismerkedjenek. Az anyja meg akarta nézni egy estiben, hogy mikor kezdődik a mozielőadás, János felajánlotta a maga estiját, csakhamar kiderült, hogy ő is abba a moziba készülődött ma este, néhány centiméterrel összebb tolták a két asztalkát és máris hármasan voltak. És az is kiderült, hogy a leány is bankban dolgozik és egyszerre a közös témák kimeríthetetlen gazdagsága tárult ki előttük.

Igy ért véget János agglegényessége. A mátkaság rövid ideje alatt napról-napra, óráról-órara mindinkább megbizonyosodott, hogy az emberismeretével nem vallott kudarcot, amikor egy rózsaszínű masnihoz kötötte a boldogságát. Ez a leány nem affektált és nem akarta a naiv bakfist megjátszani a rózsaszínű szalaggal; az a masni a feje búbján olyan természetes, őt megillető dísz volt, mintha egyenest a lelkéből virágzott volna ki. Hogy kenyérkereső pályán, a bank férfitársadalmában hogyan tudta kedélyének ezt a kisleányos hamvaságát megőrizni, az világraszóló csuda volt és János hála adott a Sorsnak, hogy ezt a világraszóló

A Sătmăre-szatmári Elelmezési Szindikátus is csatlakozott a Sfatul Negustoreschez

A Sătmăre-szatmári munkakamara helyiségében értekezletre gyűltek össze a Sfatul Negustoresce helyi csoportjának vezetői, valamint az elelmezési szindikátus egyes csoportjainak képviselői. A Sfatul Negustoresce részéről Suta Dumitru elnök, Singer Nándor főtitkár és Kardos Győző jelentek meg, míg Maior Andreien, az elelmezési szindikátus elnöke kívül az egyes szakcsoportok részéről Chirilla Vasile, Constantinovics Sofran, Terebessi József és más vezetőségi tagok vettek részt az ülésen.

Suta Dumitru megnyitó szavai után Maior Andrei, az elelmezési szindikátus elnöke beszámolt arról, hogy a nemrég Bucarestben megtartott kongresszuson az elelmezési szindikátus

sok országos szövetsége kimondotta, hogy egyesüljön a Sfatul Negustoresce-vel. Ennek alapján Maior Andrei javaslatot tett, hogy a bucurestii határozat értelmében az elelmezési szindikátus helyi csoportja is mondja ki a fuziót.

Suta Dumitru, a Sfatul helyi csoportjának elnöke felszólalásában kijelentette, hogy elvben a fuzió mellett van.

Több felszólalás után az értekezlet elhatározta, hogy március 6-án a Sfatul Negustoresce közgyűlést tart és ekkor ünnepélyesen is kimondják az egyesülést. Amennyiben a március 6-iki közgyűlés határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlést március 20-án tartják meg.

Jelentős könnyítések a pénzügyi szervekhez beadott kérvények elintézésénél

Mircea Cancicov pénzügyminiszter a közönség érdekeiben rendeletet adott ki azzal a céllal, hogy a miniszterium a lehető legrövidebb időn belül intézze el a kérvényeket és a vidékiek számára időt és pénzt kíméljenek meg. A rendelkezési értelmében a pénzügyminiszterium szolgálati gyorsabb ütemben köteles elintéztetni a benyújtott kérvényeket. Ez a gyorsított ütem azonban csak azokra a kérvényekre vonatkozik, amelyeket a külső szolgálatoknál, tehát nem közvetlenül a miniszteriumban adnak be.

A pénzügyminiszterium külső szolgálatainak hatáskörébe tartozó ügyeket a kérvény hozzájuk történt benyújtástól számított 48 órán belül kell elintéztetni. Abban a esetben, ha helyszíni vizsgálatra van szükség, ezt is sürgősen kell eszközölni és értesíteni kell a felet arról, hogy a választ mikor kapja meg. Ez a határidő azonban nem lehet több hét napnál.

Azokat a kérvényeket, amelyek elintéztése nem tartozik a helyi pénzügyi hatóságok hatáskörébe, az első hivatalos futárral az illetékes fórumhoz kell küldeni a szükséges véleményezéssel és felvilágosítással együtt. Így tehát a pénzügyminiszterium kebelén belül hivatalos futárszolgálatot szerveznek és ez a szolgálat lesz egy bizottság a kérvények elintéztésének és a választások mielőbbi megérkezésének.

A központi szervek a hozzájuk érkezett kérvényeket legkésőbb három nap alatt közzé kell küldeni és azokat haladéktalanul vissza kell küldeni a helyi szervekhez, amelyek vi-

szont a választ megérkezéséről a kérvényezőket értesítik. Azokban az esetekben, amikor részletek vizsgálatra szükeket, ezt írásban közlik a helyi szervekkel a választ megadásának időpontjával együtt.

A már elintéztett ügyekre a kérvényező a fent már ismertetett uton visszatérhet, ezt azonban meg kell indokolnia. Az ilyen kérvényeket megérkezésüktől számított huszonegy órán belül közölni kell a vezérigazgatóval, vagy a pénzügyminiszterrel.

Annak érdekében, hogy a közönség szükség esetén, ha választ nem kapott volna idejében, a kérvényező utat követni tudja, külön szolgálatot szerveznek a pénzügyminiszterium szolgálat, mely ebből a célból a közönség rendelkezésére áll és megszüretti az ügyek elintéztését.

A miniszterium igazgatói és szolgálati vezetői a közönséget naponta déli 12 és fél 2 között fogadják. A fogadások során csak olyan kérések vesznek figyelembe, amelyek elintéztése kizárólag a központi szervek hatáskörébe tartozik, míg olyan esetekben, amikor a külső szervek véleményezése is szükséges, a kérvényeket a miniszterium nem fogadja el.

Azokat a tisztviselőket, akik a fenti rendelkezések nem tartják be és akiknek magartása miatt a kérvények elintéztése késedelmet szenved, első ízben azzal büntetik, hogy három havi fizetésüket levonják, visszaesés esetén pedig rendelkezési állományba helyezik őket.

csodát ép neki sikerült megtalálnia. Minden szavát, minden mozdulatát ellenőrizte, de a leány tökéletesen megmaradt olyanannak, amilyennek először, abban az emlékeztetés villámfényében látta: tisztának, szerénynek, vidámnak, halásznak. A legnagyobb öröme volt, hogy tudott ez a leány örülni mindennek. Volt úgy, hogy János indítványozta, vacsora után menjenek le sétálni egyet. A leány tapsikált örömeiben; jaj, de jó, vacsora után sétálni fognak egyet. De aztán János meggondolta a dolgot, talán mégis jobb lesz, ha nem mennek le, inkább itthon maradnak. A leány megint tapsikált, jaj de jó, jaj de jó, itthon maradunk. A tökéletes lélettárs volt, olyan, mint a jó kávé, amit akár-mivel etetnek, mindig meletet kávéhoz, vissza.

Nászutrá a Mátrába mentek és házassága első napja után János boldogan állapította meg, hogy amióta a világ világ, ember még sohse talált ilyet a maga párjára, mint ő. Vacsora előtt a szobájukban voltak. A fiatal asszonyka áttöltözködött és angyal ártatlansággal ült ingerlő kombinéjában a tükror előtt. Fekete hajszíntje szalag szíleburdian röpködtek ki a rózsaszínű szalag alól. János egyszerre egy kis váratlan rajtaütésre szánta el magát. Öszintén szólva, ebben az elhatározásában inkább vezette a józan számítás, mint a szenvedély. Arra gondolt, hogy hiába, már elhunyt negyvenéves, úgy-ahogy nem árt kihangsúlyozni, hogy azért még legénykor vagyunk a talpunkon. Egy ugrással az asszonyka háta mögött pergett, két kezével belemarkolt a hajába és hátrahajtotta a fejét, hogy tüzes csókjaival belemarjon az arcába. Az asszonyka felsikított, és rémülten kapott a fejéhez. De

már késő volt. Csak egy pillanatig tartott az egész de azt az egy icike-picike pillanatot többé az örökévalóság se fogja tudni elfeledtetni. Az a szép fűrtös haj szalagostul, masnistól hátra csuszott és a paróka alatt kivillant ragyogóan, rózsaszínűen a csupasz fejbőr. Mint egy billiárdgolyó. Mondom, csak egy pillanatig tartott az egész, aztán visszakerült szépen a régi helyére a haj, és a szalag is. Minden visszakerült a régi helyére, csak egy világ omlott össze. Az asszonyka magába roskadva hangosan zokogott, János pedig csak állt, állt és nem tudta, mit gondoljon, mit csináljon. Azért kellett hát a rózsaszínű szalag, hogy a parókát leszorítsa. A masni valóban csak dísz volt, de a szalag, oh, az végzetes pontoságú volt. És talán az ártatlanság, a gyermeket kedély, a kislányos csitri vidámság, az is ilyen masni volt csak: igazolás a rózsaszínű szalag mellé. Odalépett hozzá és próbált valami mentegetőzést makogni, de az asszonyka zokogása még magasabbra lobbant tőle, mint amikor a tűzbe új rózsát dobna. Rákönvökölt az asztalra és a lámpába bámult. Az asszonyka egyre halkulva, de egyenletesen zokogott tovább, mint a távolodó motor. Hát most mi lesz? — kérdezte magát János és valami szomorú jószág kezdte az ő könnyeit is kifacsarni. Hát lehetséges ez? Hogy ennyi az egész élet? Ilyen göthös illúzió, amit egyetlen világnál halálra tud sebezni? ... Fölállott, lassan odament az asszonykához, megveregette a vállát és szegénykező nevetéssel mondta:

— Azért vanjuk be... az a rózsaszínű masni... zseniális ötlet volt!

Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése

Az Aradmegyei Takarékpénztár az elmúlt hét folyamán tartotta intézeti helyiségében 67-ik évi rendes közgyűlést. A közgyűlésen a részvényesek nagy számban jelentek meg és jelen volt Tamásdan Vasile, a Banca Națională fiókjának igazgatója is.

Az igazgatóság jelentésének felolvasása után a közgyűlés egyhangulag jóváhagyta a zárszámadásokat és elfogadta az igazgatóság nyereségfelosztási javaslatát, mely szerint az 1937. üzletévről az intézet bruttó 20.12 lei, azaz nettó 17 lei osztalékot fizet. A szelvények 1938. évi február hó 22-től kezdve az intézet központi pénztáránál, valamint páncsotai kirendeltségénél és ineu fiókjánál kerülnek beváltásra.

A nagymultu és szolidaritásról közismert pénzügyi intézet eredményes üzleti éve Jellinek József elnök irányítása mellett, elsősorban Tauszk Jenő vezérigazgató érdeme, aki a mai válságos időkben biztos kézzel vezeti az Aradmegyei Takarékpénztárt. Ennek a kiváló közgazdasági szakembernek a rokon-szenven egyénisége, modern gondolkodása, legfőképpen pedig a kihelyezéseknél tanúsított óvatossága eredményezte azt, hogy ez a régi híres takarékpénztár egyre jobban fejlődik és úgy a részvényesek, mint a betétesek korlátlan bizalmát élvezik.

DÖNTŐ BIZONYÍTÉK

Marseillesben, a francia kikötőudvarban, a hírhedt matrózkocsmák és matrózverekedések zajos fészkeiben történt. Egy éjjel a rendőrök összefognak hat verekedőt, akik igazi kis csatát vívtak a kikötőben. Még néhány revolverlövés és eldőrdült verekezés közben...

— Reggel a rendőrbiztos megkezdi a kihallgatást.

— Ez az — mutat rá az egyik verekedő egy korzikaira, — aki kétszer is rám lőtt a revolveréből.

A korzikai elvörösödik dühében s felindultan kérdi:

— Talált a golyó, vagy nem?

— Nem.

— Na, hát akkor nem én lőttem!

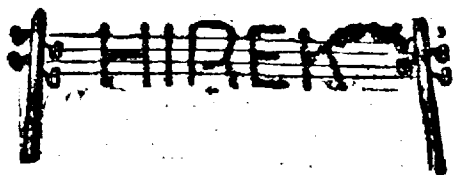
Február 28-án lejár az adóvallomások benyújtásának határideje

Február huszonegyedikén tudvalevőleg lejár az adóvallomások benyújtásának határideje. Mint ismeretes mindazoknak adóvallo-mást kell tenniük, akiknek köztelherviselési arányát évenként állapítják meg. Hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy a benyújtási határidőt nem hosszabbítják meg, tehát mindenki saját érdekét szolgálja, ha idejében gondoskodik adóvallomásának benyújtásáról. Azokat, akik elmulasztják adóvallomásuk megadását, ezenkívül pedig hivatalból állapítják meg a mulasztók adóviselési kötelezettségét.

Drágul a vasuti bérlet

Az államvasut vezérigazgatósága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy f. év március elsejétől kezdődőleg megdrágítja az utazási bérleteket. A drágítás részleteiről hivatalos tájékoztatást adtak s ebből kitétni, hogy elsősorban a rövid időtartamra szóló bérleteket, tehát éppen a leginkább használt átalányjegyek árát növeli a CFR. Általános megkezdéssel fogadták kereskedelmi és ipari körökben az újítást, amely egyes vonatkozásokban csaknem száz százalékkal drágítja a bérletjegyek árát. Az egy hónavra szóló, valamennyi vonalra érvényes, második osztályú bérlet ára eddig 5498 lei volt, március elsejétől kezdődőleg 10152 leibe kerül majd. A drágítás tehát meghaladja a 90 százalékot. Három hónagra szóló, valamennyi vonalra érvényes második osztályú bérlet 16494 leiről 20304 leire emelkedik. Aránylag kisebb a fél éves bérlet áremelkedése: 32988 lei volt, ezennél 35582 lei. Az egy éves bérlet ára nem változott.

Ezek szerint a leginkább használt bérletjegyek ára drágult meg s az utazókkal dolgozó kereskedőcégeket érinti elsősorban. Közbenjárás történni rövidesen az államvasut vezérigazgatóságánál, hogy vizsgálja felül álláspontját, s melynek következményeit elsősorban a kis cégek érzik meg.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési ára egész évre intézményeknek és nagy cégeknek 1000 lei, félvre 500 lei. Iparosoknak egész évre 300 lei, félvre 150 lei, negyedévre 75 lei.
Redactia şi administraţia — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaction und Administration:
Hirletések négyzetcentiméterre 6 lei. Eves köteteknél árendedmény.
Arad, Căminul Industrişilor — Iparos Otthon.
Strada Brăţianu 18.

CONVOCARE

Grupa Industrişilor pentru Ajut. de Informantare din Arad îşi ţine ziua de 6 Martie 1938, la orele 10 a. m., iar în cazul când membrii nu se vor prezenta în număr cât se cere conform la capacitatea de a decide, în ziua de 13 Martie 1938, la orele 10 a. m., Dumineca

a XIII-a adunare generală ordinară

în Casa Culturală a Căminului Industrişilor din Arad, la care cu onoare invită pe toţi membrii.
Direcţiunea.

ORDINEA DE ZI:

1. Discurs inaugural al preşedintelui.
 2. Darea de seamă a Direcţiunei asupra gestiunii pe anul 1937.
 3. Raportul secretarial.
 4. Raportul de cassa.
 5. Raportul comisiunei de censored al Federaiei Sindicatelor Industrişilor din Arad.
 6. Descărcarea Direcţiunei şi censorilor de gestiunea lor pe anul 1937.
 7. Alegeri:
 - a) alegerea a 4 membri de direcţiune pe durate de 3 an.
 - b) alegerea a 7 membri alegători pe 3 ani.
 - c) alegerea a 12 membrii supleanţi în comitet pe durate de 1 an.
 8. Eventuale propunerii.
- Propunerile înaintate adunării se vor prezenta Direcţiunei cu 8 zile înaintea adunării generale.

MEGHIVÓ

Az Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja 1938. március hó 6-án, határozatképesség esetén március 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az Iparos Kulturház nagytermében

XIII-ik rendes évi taggyűlést tartja, melyre a csoport tagjait tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

TARGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Igazgatóság jelentése.
 3. Titkári jelentés.
 4. Pénztári jelentés.
 5. A Federale számvizsgáló bizottságnak jelentése.
 6. Felmentvény megadása feletti határozat.
 7. Választások:
 - a) 4 igazgatósági tag megválasztása 3 évre.
 - b) 7 választmányi tag megválasztása 3 évre.
 - c) 12 választmányi póttag megválasztása 1 évre.
 8. Esetleges indítványok.
- A taggyűlés elé beterjesztendő indítványok a taggyűlés előtt 8 nappal az igazgatósághoz benyújtandók.

— Április 15-én megkezdődik az adókévézés. Mint ismeretes, — minden ellenkező hírrel szemben, — a pénzügyminisztérium nem szándékozik az idei adómegállapítások helyett az elmúlt évi adók áthozatalával megállapítani a fizetendő közterheket. Április 15-én megkezdődik a kivétő-bizottságok munkája, amelynek befejezését május 31-re tervezik.

TIPOGRAFIA „HIRLAP”, ARAD.

A bélyegbizottság döntése

A külföldiek a meghosszabbított tartózkodási engedély után illetéket tartoznak fizetni.

Bucureştiből jelentik: A központi bélyegbizottság újabbban több tárgyban hozott határozatot. Ezeknek egyike a külföldi állampolgársági örökösök által fizetendő hagyatéki illeték. Ismeretes, hogy a külföldi állampolgárok falusi birtokot nem szerezhetnek és ha ilyen hagyatékban számukra maradt, úgy azt örökös társaiknak, vagy ilyenek nemlétében idegeneknek tartoztak átengedni, hogy így az ingatlan vagyion értékének birtokába jussanak. Több helyen a pénzügyigazgatóságok ilyen esetben nem voltak tekintettel az átengedés kényszerű voltára és az üzletet a hagyatéki illetékek felül, még adás-vételi illetékkel is sujtották. A központi bélyegbizottság határozata folytán a külföldi örökös ilyen esetben csak hagyatéki illetéket tartozik fizetni. Amennyiben azonban az átengedett birtok értéke nem fedi az öröklést és így a külföldi örökös ezen az értéken felüli térítést kap, akkor az üzlet adás-vételi jellege domborodik ki és ez esetben ezután is illetéket kell fizetni.

Ugyancsak a központi bélyegbizottság állapította meg, hogy még 1937. július 1-én kiadott külföldiek tartózkodási engedélyénél, a melyek csak 1938. december 31-én járnak le pótlólag be kell szedni a tartózkodási engedélynek további félévre járó illetékét, mert ez az illeték egy esztendő tartózkodásra lett megállapítva, míg a legutóbbi meghosszabbítás másfél évre szól. Tehát a külföldiek tartoznak egy félévi illetéket pótlólag megfizetni.

— Iparos-képesítő vizsgák Târgumureş-Marosvásárhelyen. Tudósítónk jelenti: Az itteni munkamarai kirendeltségnél megkezdődtek az iparosok képesítési vizsgái.

— Adóvallomások benyújtásának határideje. Hétfőn jár le az adóvallomások benyújtására meghatározott idő. Mindenki, akinek adóvallomást kell beadnia, saját érdekét szolgálja, ha kötelezettségének időben eleget tesz.

VEGKIMERÜLÉSIG

— Hallottad? Snipsz és Snapsz párbaft vívtak nehéz kardokkal, végkimerülésig.

— Na és nem történt baj?

— Nem. A kardok olyan nehezek voltak, hogy egyik sem bírta felemelni és már öt perc múlva mind a ketten kimerültek.

— Munkáselbocsátások. Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk egyes Timişoara-temesvári munkáselbocsátásokról. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy a Timişoara-temesvári Helicon-nyomda 232 alkalmazottja közül mindössze 4 szakmunkást és 15 munkásnőt és munkást bocsátott el, nem pedig 40—50 munkásnőt. A Helicon-nyomda ugyanis azokban a hetekben, amikor nem volt megfelelő mennyiségű munka, ennek a helyzetnek terhére magára vállalta és nem mondott fel azonnal munkásainak.

— RESZBEN UJJAALAKULT A NADLAC-NAGYLAKI ÖNÁLLÓ IPAROSOK OTTHONÁNAK VEZETŐSÉGE. A Nádlaclak-nagylaki önálló iparosok Otthona vasárnap tartotta rendes évi közgyűlést, másodszori összehívásra. Karácsonyi Géza elnök elnöki jelentése, valamint a mérleg és zárszámadások után került sor az ellenőrök újbóli megválasztására, tekintve, hogy a tisztikar és a választmány megválasztott időtartama még nem járt le. A választás után az egész vezetőség a következőképpen alakult: Elnök: Karácsonyi Géza, al-elnök: Hodász János, jegyzők: Rózsa András és Chicin Nicolae, pénztárnok: Hrdlicska János, ház-nagy: Szuhánszky János, házbiztos: Iván Mihály, cenzorok: Csizik János, Mucsi Sándor, Ghenghiu Mihail, könyvtárnok: Szabó Andor, Slajhó István. Választmányi tagok: Horváth József, Hodász István, Császtrvai Mihály, Negreu George, Pista Nicolae, Éder Lajos, Jácsonski János, Gaál Géza, Orádan Nicolae. A napirendi ügyek elintézése után az elnök továbbra is kitarító és vállalt együttműködésre biztatta a vezetőséget.

Paszulyból gyárt autó-lakkot Ford

Henry Ford, az amerikai autókirály újabb trónt készül elfoglalni. Tudni kell, hogy ugyszólván egyik napról a másikra Amerika legnagyobb babtermelője lett. Valódi, hamisítatlan „Ford”-stílusban többmillió dollár befektetéssel mérhetetlen területeket vásárolt és ültetett be egy speciális fajtájú fehérbabbal, a szójababbal, ezáltal Amerika legnagyobb babbfarmjának tulajdonosává vált. Ford mint „babbkirály” nem támaszt konkurrenciát az amerikai babtermelőnek, mert az általa termelt bab nem kerül az élelmiszerforgalomba. Ford vegyészeti ugyanis évek óta tartó kísérletezés után rájöttek, hogy a különleges fajtájú fehérbabból sajtolt olaj-kiválóan alkalmas az autók lakkozására. Lakkozásként olaj páratlanul szép, eddig még nem tapasztalt tartós fényt ad a kocsiknak.

Még mindig folyik

a Czelli testvérek harca.

Czelli Frigyes és Czelli Ludovica, a Luther sörgyár fő részvényesei ellen Czelli Rudolf bűnvádi feljelentést tett még a múlt év májusában az ilfovi ügyészségen. A vizsgálóbíró az ügyben 3 millió lejes bűnügyi zárlatot rendelt el a Czelli Frigyes és Ludovica tulajdonát képező Luther sörgyári részvényekre. A felperesek ezt a vizsgálóbírói döntést a törvényszéknél támadták meg, amely a zárlati összeget most 13 millió leire emelte fel.

Magyar iparosok!

Rendeljétek meg a

Magyar Nép című lapot

hétenként husz oldal nagyságban jelenik meg. Előfizetési díj egy évre 150 lei, félvre 85 lei. Kiadóhivatal: Cluj, Baron L. Pop 5. — Kérjen mutatványssámot! — A lapban állandó iparos rovat!

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálcsetet Segélyző Csoportja.

Direcţiunea Grupelor de Ajutoare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunică cu asociaţii, că cotizaţiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálcsetet Segélyző Csoportjai Igazgatósága ezúton közli i. t. tagjaival, hogy a halálcsetes járulékok a következő sorszámokig esedékesek:

Cotizaţiunile sunt scadente după următorii membri decedaţi:

In Grupa I. Csoportban: v. I. Ludovic Rónai Lajosné 938, Ioan Pártos János 939.

In Grupa II. Csoportban: v. I. Francisc Darabos Ferencné 1015 sorszámig esedékes a fizetés.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Direcţiunea Grupelor de Ajutor de Informantare a Industrişilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt în restanţă cu cotizaţiunile lor, să achite restanţele în interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-lui 14 şi 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedează între timp, nu se poate acorda ajutorul.

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja Igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálcsetes járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekükben rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatice megszűnik, azaz, ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In Grupa A) Csoportban: 1031. Andrei Tăkacs András.

In Grupa B) Csoportban: 1007. Francisc Gerhardt Ferenc.

Felelős kiadó: NEMEDY GABOR